

37728, VIII, c

Na divjem zapadu.

Tri povesti iz življenja Indijancev
za mladino.

Z ilustracijami v barvotisku.

Vsebina: **Lovec.**

Podčastnikova hči.

Zadnji Mohikanec.

Založil L. Schwentner v Ljubljani.

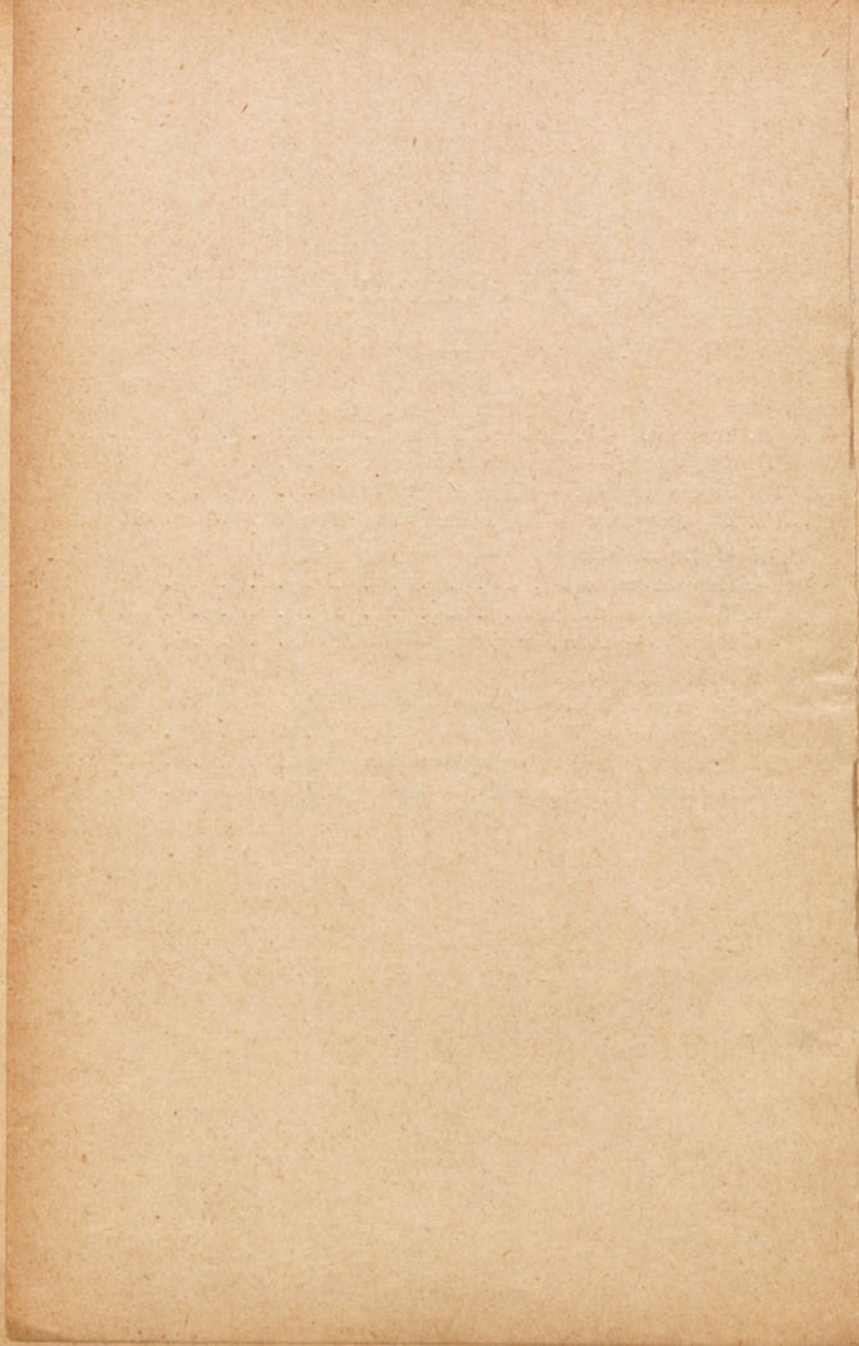
1906.

030030691

Natisnil A. Slatnar v Kamniku.

Vsebina.

	Stran
Lovec.	
I. Tovariša. — Pri starem Tomu	1
II. Čingečguk. — Načrti za rešitev	8
III. Srečna vrnitev. — Zopet v jetništvu	9
IV. Živ skalpiran. — Na mučniškem drevesu	15
Podčastnikova hči.	
I. Izdajski napad	24
II. V oblegani trdnjavi	33
III. Rešitev. — Pravi izdajalec. — Vrnitev	38
Zadnji Mohikanec.	
I. Nevarna vožnja. — Prijatelji in sovražniki. — Rešitev	45
II. Na sledu. — V huronski vasi	56
III. Čudni medvedi in raznovrstna čarovnija	62
IV. Najstarejši svojega rodu. — Zadnji Mohikanec	69

Lovec.

I.

Tovariša. — Pri starem Tomu.

Sredi minolega stoletja je kazala okolica Mississipija, očeta veletokov, in dalje proti skrajnemu zapadu ležeči kraji povsem drugačno lice kakor dandanes. Kjer se razprostirajo sedaj najkrasnejša polja, polna najbujnejšega žita, in kjer se dvigajo mogočna mesta, mimo katerih plovejo ponosni parniki, je šumel še tedaj veličasten pragozd. Le rdečekožna plemena, ki so sedaj potisnjena v gorska zavetja, in posamezni srčni loveci evropskega pokoljenja so prodirali v tajnostni mrak onih gozdov.

Kraji ob Mississipiju so bili tedaj kot vsa med Atlantskim in Velikim morjem ležeča dežela severne Amerike angleški; njihovi vojaki so sledili vedno globlje prodirajočim naseljenikom korak za korakom in v njihovo varstvo so stavili na primernih mestih utrdbe, takozvane kastele ali forte.

Vročega dne meseca julija, leta 1742., je bilo slišati na vzhodu Mississipija v pralesu glasno klicanje. Bili so glasovi dveh mož, ki sta očitno v goščavi zgrešila pot in skušala zopet najti pravo sled.

Že je stopil eden izmed njiju na jaso in komaj zaklical zaostalemu besede: „Lovec, hura“, ko se upogne grmovje in se priplazi drug mož skozi goščo in pozdravi svojega tovariša. Bil je to krepak, mlad mož lepe postave. Njegov čeden obraz je kazal dobrodušnost in odkrit, preprost značaj, ki je pač bil včasih robat, a nikdar prostašk. Doma so ga klicali Henrik Marš, a sam se je imenoval Hor Her.

Njegov tovariš, ki ga je nazval Lovec, je bil od njega precej različnega značaja. Ni bil sicer dosti manjši, in vsa njegova postava je kazala na znatno razvito moč, a bil je vendar mnogo bolj ličen in vitek. Na njegovem, ne ravno lepem obličju se je zrcalilo toliko poštenosti in zvestobe, da si moral biti na prvi pogled dober ž njim. Bil je nekaj let mlajši od Hora, ki je dosegel šele 26. leto. Oba sta bila oblečena v jelenje kože, a oprava Lovčeva je bila dosti ličnejša in lepša od one njegovega vedno nemirnega tovariša.

Na bližnjem griču se ustavita in sedeta k priprostemu obedu, ki je obema izvrstno dišal.

„Kaj ne, takšen kos jelenove pečenke je izborna jed za lovca?“ pravi zadovoljno se smehljaje Hor in nese svoj sočen prigrizek k ustom; potem je nadaljeval z laskavim glasom:

„Koliko teh živali ste že ustrelili! Vi ste res izvrsten lovec, kakor sem slišal. Niso vam zastonj Delavari nadeli ime: ‚Sokolje oko‘.“

„Naj bo“, odgovori s ponižnim glasom nagovorjenec; „a sedaj živimo v drugem času, ko treba lovsko puško zamenjati z vojnim orožjem. Saj poznate vedne nemire med Indijanci in naseljenci v teh kolonijah?“

„Poznam jih dovolj“, odgovori Hor, „in samo zato sem prišel v te kraje, da pomagam svojemu prijatelju, Tomu Stražiču, v njegovih bojih z Indijanci. V ostalem“, pristavi radovedno, „kaj je pripeljalo vas v to divjo pokrajino?“

„Kaj je mene sem pripeljalo?“ je ponovil lovec zadnje besede in pristavil: „Nič drugega kakor to, da sem se domenil z nekim Delavarcem priti na sestanek, ki se mi je posebno priljubil za mojega desetletnega prebivanja pri bojevitih rdečkožcih.“

Hor je zamolčal zaničljivo opazko o Delavarih, ki mu je bila na jeziku, in vprašal radovedno: „Kje pa pričakujete svojega delavarskega prijatelja?“

„Na neki mali pečini spodaj ob jezeru, kjer kade po navadi indijanska plemena v znak sprave iz pip. Oni kraj je vseh skupna posest.“

Medtem se je solnce pomaknilo visoko na nebo, in moža sta spoznala potrebo, da se odpravita zopet na pot. Zapustila sta jaso in prodirala zopet v goščo pralesa. Ko prehodita blizu eno miljo, obstane nena doma Hor Her pred mogočnim deblom posekane lipe. Odstrani nekaj lubja raz drevo, in pokaže se velika votlina, iz katere je s pomočjo svojega prijatelja Natanaela Bumpa — to je bilo pravo ime Lovčevo, izvlekel čoln z vesli in klopmi. Hor ga zadene kratkoma na rame; potem pozove Lovca, naj gre naprej, da naredi pot skozi goščavo. Čez kakih deset minut prideta na prosto, in s presenečenjem je opazoval Lovec blestečo površino jezera, ki se je daleko razprostiralo.

Sredi zaraščenih gričev se je vleklo to vodovje, gladko kot zrealo, tri ure daleč, in Lovec se ni mogel nagledati čarov te pokrajine.

Počasi se je obrnil slednjič od krasnega razgleda, da stopi za tovarišem v čoln, ki ju je imel pripeljati v kočo Toma Stražiča. Ležala je na ozki sipini v sredini jezera; voda je segala nizko do nje. Močno, iz hlodov zbito poslopje se je dvigalo na trdnih kolih, in od daleč je bilo videti kot plavajoča utrdba. Precej velika ploča pred hišnim vhodom je služila za pristanišče.

Tu sta izstopila tudi Hor in Lovec. Pritrdita svoj čoln in stopita v kastel, katerega vrata so bila samo prislonjena. Sirovo je bilo poslopje nazunaj, a prijazno in gorko odznotraj. Stene so bile obsekane, in na njih je bilo obešeno raznovrstno orodje.

Skozi odprta vrata se je videlo v nekaj manjših sob, ki so bile nedvomno spalnice. A v nobeni nista našla potnika kakega stanovalca. Hor je menil, da je stari Tom odšel s svojima hčerama na lov na bobre.

Napotita se zato zopet na ploščato obal, da se razgledata, kje je Tomova ladja; v veliki daljavi opazi Lovec kmalu nekakšno barko, ki jo je Hor takoj spoznal in dejal, da je to Tomova ladja.

„To je plavajoče stanovanje rodbine Stražničeve“, pravi Hor svojemu prijatelju. „Sestavljeno je iz močnih brun in obstoji iz več prostorov kot vsako drugo poslopje. V to ladjo zbeže prebivalci kastela in veslajo na jezero, ako jim iz obrežja grozi sovražnik.“

Medtem se je približala barka. Bila je morda oddaljena še kakih dvesto korakov od kastela, in v malo trenutkih je priplula k poslopju.

Stražnič se je začudil, ko opazi poleg svojega prijatelja še drugega, popolnoma neznanega moža. Zapustil je s svojima hčerkama brod in stopil k Horu; po kratkem pozdravu mu predstavi ta svojega tovariša kot Lovca, ki je bil pri Delavarcih na zelo slavnem glasu.

Stari Tom se je razveselil iz srca mladih mož, ker ga je šele pred nekaterimi dnevi obvestil hitri sel, da je zopet izbruhnil razpor med naseljenci in rodом Mingos, in da se poslednji pripravljajo, da zatrobijo na bojni rog. Priznal je tudi neprikrito svoje zadovoljstvo nad tem, da je tako nenadoma zadobil pomoč.

Med živahnim pogovorom so tekle ure, in dan je hitro pojemał; ko se je zvečerilo, sta pristopili hčeri Stražničevi, Hedvika in Judita, in povabili očeta, naj sede z gosti k večerji. Možje so šli v kasteł, in izvrstno jim je teknila sočna divjačina.

V tem se je zmračilo, ali Stražnič je prepovedal svojima hčerkama prižgati luč, da ne bi sovražniki, ki so često ponoči zašli na breg jezera, postali pozorni na poslopje.

„Po dnevu“, je opomnil previdni mož, „se ne bojim za temi debelimi tramovi tudi ne tisoč divjakov, ker sem z orožjem in streljivom dobro založen, a ponoči je napad nevaren. Divjaki bi se lahko skrivaj na splavu približali kastełu, in mi smo vkljub vsej brambi in dobri utrdbi lahko izgubljeni.“

Po teh besedah se dvignejo možje. Hedvika in Judita gresta k počitku, Stražnič pa povabi mlada moža na posvetovanje in jima razloži svoje misli. Ker so bili na odprtem jezeru gotovo na boljšem kakor njihovi sovražniki, se je po Stražničevem mnenju šlo v prvi vrsti za to, da Indijancem kolikor mogoče otežkočijo dohod k plavajočemu kastelu. Stražnič je dejal sicer, da so radi tega pač lahko mirni, četudi ima dva čolna shranjena v votlih drevesih na obrežju, ali sta prav na varnem, da jih Indijanci ne morejo najti.

Lovec pa je bil mnenja, da tudi najbolj spravljen čoln ne ugre pogledom plenaželjnih divjakov, in da za to store najboljše, ako gredo po oba čolna. Hor in Stražnič sta morala loveu pritrditi, in sklenjeno je bilo, da gredo še nocoj po čolna.

Bilo je že pozno, ko so trije možje v malem čolniču odpluli od barke in veslali ven na jezero. Čez pol ure so pripluli na obrežje, ki je molelo daleč v jezero, in kmalu so našli prvega skritih čolnov. Tiho so ga vzeli iz debla in prenesli k jezeru. Tudi drugi čoln so srečno našli in enako prvemu prenesli v vodo. Lovec je menil, da je podjetje že zvršeno, a Stražnič je nasvetoval, naj pogledajo še v zaliv in se prepričajo, ali je vse varno. Komaj so prehodili kratko pot, že je napol ugasel ogenj obrnil nase njihovo pozornost. Ni bilo dvoma, da je indijansko šatorišče v bližini, in po kratkem, tihem pomenkovanju sta se Stražnič in Hor dogovorila, da gresta nad Indijance po skalpe. Lovec ju je svaril, a ga nista slušala in poslala v čoln; vedel je, da bi bilo zastonj, odsveto-

vati še dalje od podjetja, zato je tiho odveslal na jezero in oba čolna, ki so ju vzeli iz drevesnih votlin, prepustil mirno krožečim valom v nadi, da jih južni veter pripelje h kastelu.

Minila je dolga ura. Lovec se je zopet približal obali, ne da bi kaj videl, ali slišal o svojih tovariših. Zvezde so sijale na nebu, in lahen vetrič je pihljaj okoli čolna — tedaj zadoni nenadoma strašen krik skozi noč, kakor ga izbruhne samo človek, ki je v smrtnem strahu. Ali sta drzna strelca zadela v istini na indijansko šatorišče?

Lovec je prisluškal, ko se nenadoma zasveti šest pušk, in veličasten pok zagromi odbijaje se od gor. Šum kot od borečih se mož je prihajal bližje in bližje — že je razločeval Lovec hura-klice. Tiho in previdno se je bližal obrežju, kjer se je razločevalo par postav. Tedaj zakliče mogočni glas starega Stražniča: „Nazaj, Lovec! Mi smo v oblasti lopovov! Varujte moje otroke, in Bog naj vam bo milostljiv!“

Dalje ni mogel starec več govoriti, zakaj nekdo ga je z vso silo udaril po ustih. Lovec ga je zagotovil, da bode storil vse, da ohrani kastel in njegovi hčeri — potem je nagloma odplul na jezero.

Solnce je stalo visoko na nebu, ko se je bližal Lovec kastelu starega Stražniča. Judita in Hedvika sta ga na obrežju pričakovali s strahom in trepetom.

II.

Cingečguk. — Načrti za rešitev.

„Kje je moj oče?“ je bila prva beseda, katero je spregovorila Judita došlemu Lovecu.

Četudi mu je bilo težko, vendar je moral povedati o nesreči, katero sta si Hor in Stražnič sama zakrivila. Vendar je skušal pri tem ubogi deklici kolikor mogoče potolažiti in pomiriti. Prav posebno je dvignil s tem njuno upanje na srečen izid in na skorajšnjo rešitev jetnikov, da jima je razodel, da ima priti njegov prijatelj Čingečguk že morda prihodnjo noč.

Deklici sta bili nekoliko pomirjeni, in Lovec jima je povedal, kje se hoče sniti s Čingečgukom, in ju prosil, naj ga spremita na sestanek, ker ju ne mara pustiti samih v kastelu. Judita in Hedvika sta bili zadovoljni in sta šli Lovecu z besedo in dejanjem na roko.

Proti večeru se začno pripravljati na odhod. Najprej so vse čolne prepeljali pod kastel in pritrdili na viseče verige. Potem je zapahnil lovec duri pri vhodu med palisadami in jih zamašil ter zabil s pomočjo deklic odznotraj okna in duri hiše. Nato gredo na barko, razpno jadra in odplujejo proti vzhodni obali. Četrť ure pred solnčnim zahodom so se nahajali ob rtiču, kjer sta bila Stražnič in Hor ujeta. Lovec je ostal kolikor mogoče blizu zapadne obale, pri pečini, kjer ga je imel pričakovati Čingečguk. Solnce je že zašlo za visokim drevjem, in temne sence so legale na jezero. Lovec je počasi snel jadra, vrgel sidro v jezero in prepustil čoln vodnemu toku. Bližje

in bližje so prihajali pečini. Pazno so se ozirali naokrog, da bi Čingečguka čimpreje opazili in pozdravili, in že čez nekaj minut nestrpnega pričakovanja se je prikazal na določenem prostoru. Stopil je v čoln, nakar so se zopet odmaknili od kraja.

Lovec je predstavil deklicam svojega edinega in najboljšega prijatelja; nato je pripovedoval Čingečguk o svojem potovanju in zlasti o naporih poslednjih dni, ko je moral neprestano se izogibati indijanskih čet in njihovih šotorov. Pri tem je izvedel Lovec na svoje in deklic veliko veselje, da je premeteni Čingečguk, ki je bil delavarski glavar, videl Stražniča in Hora. Pripovedoval je, da sta ostro zastražena, vendar da ravnajo dobro ž njima.

Ta vest jih je potolažila, in deklici sta sprožili misel, da bi vendar poskusili, na kak način bi moža oprostili. Judita je menila, da bi z darovi gotovo kaj opravili pri Indijancih.

Čoln se je medtem približal kastelu in kmalu zadel na suho. Preiskali so kastel in se prepričali, da je vse tako ostalo, kakor so zapustili pred nekaj urami. Použili so priprosto večerjo in šli k počitku.

III.

Srečna vrnitev. — Zopet v jetništvu.

Solnce se še ni dvignilo nad gore, že sta Lovec in Delavarec vstala iz svojih ležišč in šla najprej ven na ploščato obal. Pozorno sta gledala na jezero,

nad katerim je ležala mrtva tišina. Že sta se hotela vrniti v kastel, kar zapazita nenadoma v veliki oddaljenosti nekaj na vodi; čez nekaj časa razločita, da sta to dva Indijanca, ki sta stala na splavu in bila na prvi pogled neoborožena. Kaj je neki pripeljalo te divje goste sem? V naglici so vse v kastelu pripravili za brambo, ker bi lahko sledile še večje trume Indijancev splavu. Tudi deklici, ki sta medtem vstali iz postelj in bili nemalo presenečeni vsled nepričakovanega obiska, sta se oborožili s puško in šli s Čingečgukom v poslopje; Lovec je ostal medtem na plošči.

Splav je bil še precej oddaljen od kastela, ko zakliče Lovec indijanskima vojščakoma, ki sta stala na splavu: „Stojta in povejta, kaj hočeta! Ako prihajata z miroljubnim namenom, sta nam dobrodošla.“

Prvi Indijanec se vzdigne in pravi: „Moje ime je Razklani hrast; kdo si, s komur govorim?“

„Jaz sem Lovec“, odgovori nagovorjenec; „tvoji bratje me imenujejo tudi Sokolovo oko.“

Indijanec, ki je že večkrat slišal to ime, je bil presenečen; spoštljivo je nagnil roko in stopil na sprednji konec splava.

„Ne gremo k vam kot vojščaki“, je dejal, „temveč se hočemo z vami v miru pogajati o dveh možeh iz vaše hiše, ki ju imamo ujeta v našem šotorišču in ki ju vam izročimo na izrecno željo našega glavarja, seveda proti primerni odkupnini.“

„Bodita mi dobrodošla“, zakliče prijazno Lovec, in jima pomaga na obalo.

Ko so Čingečguk in obe deklici videli, da o kakem sovražnem napadu ni govora, so prišli tudi bližje, in ko slišijo, da sta Indijanca prišla, da se pogajata glede odkupa jetnikov, jim je bilo ložje okrog srea. Judita in Hedvika sta hiteli takoj v kastel in prinesli dvoje bogatih oblačil iz najfinejšega, kot mak rdečega blaga in zraven še dve pištoli, ki sta imeli umetna, s srebrom vložena ročaja. Ti predmeti so bili zelo všeč Indijancema; zadovoljno se smehljaje izjavita, da hočeta o tem svojemu glavvarju poročati in še pred solničnim zatonom prinesiti odgovor.

Vojščaka stopita nato na svoj splav in odveslata nazaj proti gošči na obrežju, ki je bila približno uro oddaljena od kastela.

Ura za uro je minila, in že je obsevalo solnce zapadne griče, ne da bi bilo opaziti kako znamenje, da splav pride nazaj. Slednjič razloči Lovec daleč na jezeru splav, in ko se je približal, je bilo mogoče spoznati oba Indijanca, in pri njunih nogah sta ležala zvezana Stražnič in Hor.

Splav je zadel na suho; indijanska poslanca pozoveta vse tri, ki so nestrpno čakali na obrežju, naj odstranijo vse orožje. Potem sta bila jetnika razvezana, Indijanca prejmeta odkupnino, in veseli pozdravi so sledili nato med prijatelji, hčerami in očetom.

Razklani hrast in njegov tovariš stopita na splav in se vrneta nemudoma k svojim bratom.

„Jaz bi samo rad vedel“, pravi Hor, „ali je sedaj mir, ali vojska med nami in divjaki.“

„Slabo bi poznal rdečkožce“, odgovori Lovec, „ako ne bodo odslej gledali nato, da si prisvoje vse, kar menijo, da je v naši lasti.“

Po teh besedah vstane in stopi tik jezera.

Hor je šel za starim Stražničem na zaupen pomenek v barko, Lovec pa se je pogovarjal medtem s svojim prijateljem, Delavarcem.

Čez nekaj časa pride zopet vsa družba skupaj na bregu, in Stražnič razodene prijateljem, da se popolnoma strinja z Lovecem, ki mu je nasvetoval, naj se umaknejo v barko, ker je več kakor gotovo, da bodo Indijanci napadli kastel. Kar je še bilo živeža in drugih potrebnih reči v njem, so hitro prenesli na barko; ko so pogasili ogenj na ognjišču, se odpravijo tudi ljudje na splav. Razpeli so jadro, in barka je letela pred rahlim vetrom proti obali. Veseli opazijo možje, da bodo dospeli ravno na oni kraj, kjer je v bližini ležalo šatorišče divjakov.

Lovec je gledal molče v noč; tam — nedaleč je gorel nevelik ogenj. Hor in Stražnič sta, utrujena vsled prevelikih naporov po dnevu, usnula, in Čingečguk jih ni hotel buditi. Zato je poprosil loveca, naj ga spremi na suho, da bo natihoma izsledil sovražno taborišče. Lovec je menil, da je takšen nočni obisk jako nevaren, in šele potem se je izjavil pripravljene, da spremi prijatelja, ko mu je ta razkril tajnost svojega srca.

Čingečguk si je namreč pred nedavnim časom izbral neko indijansko deklico, z imenom Vahtavah, in jo na ta večer dal pozvati na obalo, ob kateri je barka pristala. Ker pa Indijanke ni bilo nikjer vi-

deti, je Čingečguk slutil, da so jo divjaki vjeli in vlekli v svoje šotorišče.

Ko je Lovec slišal mnenje svojega prijatelja, se ni več obotavljal mu slediti. Predno pa sta zapustila ladjo, sta obvestila Judito o svojem namenu in ji navetovala, kaj naj ukrene glede varnosti za čas njune odsotnosti; nato odvežeta mal čolniček in veslata z veliko opreznostjo proti bregu, ki je bil oddaljen še kakih tisoč korakov.

Neopažena prideta na kopno. Izstopita in gresta v gozd. Oprezno prodirata v gozd in kmalu dospeta do grička, odkoder sta vse, kar se je godilo v taboru, mogla opazovati, ne da bi kdo videl nju.

Svetel ogenj je gorel v šotorišču in metal svoj žar navzgor do drevesnih vrhov. Okoli njega je sedelo 12 ali 13 vojščakov, ki so se razgovarjali med seboj in si podajali znano pištolo od rok do rok. Bližje opazovalcem so sedele ženske in — kdo je bil med njimi? Vahtavah, Čingečgukova nevesta. Kmalu bi bil presenečeni Delavarec glasno zaklical njeno ime, da ji sporoči svojo navzočnost; njegov tovariš Lovec mu je še pravočasno zamašil usta. Vendar je moral svoji izvoljenki naznaniti, da je tukaj. Čingečguk je zato lahko zapiskal, kar je bilo silno slično glasu ameriške veverice. Takoj je bila Vahtavah pozorna. Vedela je, da je prišel zdaj zanjo trenotek, ko se mora odločiti. Ali kako naj se izmuzne tolpi žensk, da ne bi jo kdo opazil? Zopet je zazvenel glas veverice, ko jo je neka grda starka pozvala, naj gre z njo k bližnjemu studencu po vode za vojščake. Na potu k vodnjaku pride mimo skritih mož. Posoda je

bila napolnjena, in ravno je hotela starka z Vahtavaho iti nazaj, ko jo Lovec s takšno naglico zgrabi za grlo, da je bila v stanu samo rahlo zagrgrati. Čingečguk prime svojo zaročenko in hiti ž njo skozi goščo proti čolnu. Vse bi se bilo dobro izšlo, da ni hreščanje starke spravilo vojščakov na noge. Lovec je hotel urno dospeti v rešilni čoln, pa bilo je že prepozno zanj. Ravno je hotel skočiti v čoln, kjer sta že sedela Čingečguk in Vahtavah, ko mu nek Indijanec skoči na hrbet. Predno še mu je mogel prijatelj priskočiti na pomoč, že je plemeniti Lovec s krepkim sunkom potisnil čoln od brega in se skušal obraniti sam svojih napadalcev. Ali napadu kakih šest divjakov se ni mogel dolgo ustavljati in ni mu preostajalo nič drugega, kakor se udati na milost in nemilost. Vahtavah je bila rešena, a za ceno najboljšega prijatelja svojega ženina.

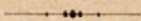
Prenesli so Lovca v šotor, kjer so mu odvzeli nož in mu zvezali roke. Razklani hrast, naš stari znanec, stopi zdaj k jetniku in reče: „Moj brat naj bo prost, če nam hoče izkazati neko uslugo.“

„Kaj morem storiti za vas?“ odvrne Lovec.

„Majhno uslugo“, odgovori Razklani hrast. „Mi, Huroni, ljubimo prijatelja Lovca, ker ne napada zavratno, ne preži na skalpe in se hrabro bojuje. Naj se vrne k zlobni Podgani-pižmarici, — tako je imenoval Indijanec starega Stražniča, — ki nikogar ne ljubi. Lovec bo svojim huronskim prijateljem odprl vrata v hišo stare Podgane-pižmarice, kadar bodo drugi spali; zato si bo lahko prisvojil od plena, kar bo hotel vzeti.“

„To naj bodo vaša svojstva, a belokožec ni navajen izdajati svoje brate in jih prodajati“, odvrne Lovec. Razklani hrast je prikril svojo jezo, ker je Delavarec odbil njegov predlog, in je hotel zvedeti, kaj je beloličnež, ki ne preži na skalpe, hotel dobiti v šotoru Huroncev. Razumel je šele vso zvezo, ko mu je Lovec razložil, da je le pomagal svojemu prijatelju Čingečguku, in da je ta prišel samo zaradi Vahtavahe.

Razklani hrast stopi k svojim prijateljem in jim pove o svojem razgovoru z Lovcem, ki je mirno pričakoval nadaljnje usode.

IV.

Živ skalpiran. Na mučeniškem drevesu.

Ko so se Indijanci v šotoru posvetovali, kaj bi z Lovcem, je plula barka v smeri proti kastelu, in ko je napočilo jutro, ni bila vsled neugodnega vetra še na cilju. Stražnič, ki je s svojim prijateljem, Horom vred, bil že davno vzbujen iz spanja in je strahoma slišal, kar se je bilo zgodilo, je stal na prednjem koncu ladje in gledal skozi daljnogled proti kastelu. Čez nekaj sekund pa že postane nemiren in začne zatrjevati, da so Indijanci v poslopju. Res so zagledali tudi ostali možje, da visi mokasin, indijanska usnjača, na plošči pri vhodu, znak, da je nekdo v hiši. Vendar so bili mnenja, da je morda priplaval ali da ga je kdo medpotoma izgubil, in niso se več

dalje brigali zanj. Barka je dospela pred Stražničevo hišo.

Hor je bil prvi, ki je srčno izstopil na ploščeno obal. Stražnič je šel za njim, in bili so ravno na tem, da odpro duri v poslopje, ko začuje Čingečguk, ki je malo zaostal, padec in zamolklo kletev, ki jo je izustil Hor. Slišali so se hreščeči glasovi Indijancev in vrišč, kot bi se bojevali možje. Delavarec je najprej začutil potrebo, da jo udere za tovariši; ali pogled na nevesto Vahtavah, ki se ga je plaho oklepala ter misel, da sam ne more nič opraviti zoper celo tolpo, ga je premotila, da je zaostal in skušal raz barko pomagati možem iz nevarnosti.

Brž je prerezal vrv, s katero je bila ladja privezana na steber, in začel je veslati na vse kriplje ven na jezero. Nedaleč od kastela se je nahajal čoln z deklicama, ki sta gotovo že poprej opazili, da tam ni vse varno. V tem času se je razvil v kastelu in okrog njega strahovit boj. Urni in orjaškomočni Hor se je bojeval kot lev. Sovraga za sovragom je vrgel ob tla, vedno manjše je bilo število nasprotnikov. Slednjič sta bila samo še dva od njih zmožna za boj. Najmočnejšega od njih je že imel pod seboj, ko nenadoma dva od onih Indijancev, ki jih je bil vrgel v jezero, zopet priplavata na kopno in hitita na pomoč svojemu tovarišu. Predno še jih je mogel Hor opaziti, že se mu približata odzadaj in mu zvežeta z vrvjo roki na hrbtu. Enako vez mu vržeta okrog gležnjev.

Čingečguk je prežal z nabito puško na barki, katero je gnal veter proti kastelu. Tedaj je obstala z

ostjo med stebriči, in Vahtavah je opazila Hora, ki je ležal ob kraju brez pomoči. Tiho mu zakliče: „Hitro se vrzi na splav!“

Hor je razumel, in ko so Indijanci vso pozornost obrnili na barko, se je hitro parkrat prekotatil in padel navzdol, ali ne na splav, temveč zraven njega. Vahtavah mu vrže vrv, ki se je oklene Hor z rokami in zobmi. Tedaj ustrelje divjaki na Čingčguka, ki so ga opazili na barki. K sreči niso zadeli, le veter je znova potegnil in potisnil barko proti severu, ž njo tudi Hora. Sedaj pa opazijo Indijanci plavajočega in namerijo nanj svoje puške; ali Čingčguk in njegova nevesta potegneta Hora okoli barke in dvigneta s pomočjo vrvi čez rob ladje. Divjaki so uvideli, da bi zasledovaje barko se izpostavili Čingčgukovim strelom, zato so obrnili svoj čoln, ki so ga odvezali onstran kastela, in zopet pristali na otočku; odtod so približno čez uro odpluli proti obrežju.

Oprezno sta se bližali zdaj deklici svojemu domu. Hedvika je stopila prva v hišo. Vse prazno. „Oče spi“, je zaklicala Juditi. Ali kdo naj popiše njeno grozo, ko stopi bližje in opazi očeta. Kri je bila na njegovem obrazu, in še je dihal, ali očitvidno trpel velike muke. Na prvi pogled se je videlo, kaj se mu je zgodilo: Bil je škalspiran.

„Oče, kaj moremo storiti za vas?“ je rekla Judita, premagana od bolesti.

„Jaz nisem vaš oče“, je jecljal ranjenec; „ona je bila vaša mati — v skrinji najdete vse. Ah, dajte mi vode!“

Ravno sta hoteli izpolniti željo umirajočega, ko stopijo v sobo Čingečguk, Vahtavah in Hor, ki so se ravno pripeljali s splavom. Ravno prav so prišli, da slišijo še zadnji vzdihljaj Stražničev. Na osuplost vseh pa vstopi nenadoma še Lovec v sobo. Slišal je že žalostni dogodek od Indijancev in globoko sta se mu zasmilili zapuščeni siroti. Proti večeru, ko je zašlo solnce za gozdom, so spustili truplo starega Stražniča v jezero med tihimi molitvami. Sedaj šele je prišlo Juditi na misel, da vpraša Lovca, kako je ušel divjakom.

„Nisem ušel“, odgovori Lovec, „le na dopustu sem, da vam sporočim nekaj od rdečkožcev.“

Da to poročilo ne bo posebno prijetno, o tem so bili vsi prepričani. Huronci so mislili, da so po Stražničevi smrti oni pravni gospodarji cele okolice, in torej tudi kastela. Predvsem so zahtevali, da zapusti Hor jezero in kastel, sedaj njihovo last. Čingečguku so nasvetovali, naj se vrne domov in naj deklico Vahtavah zopet izroči Huroncem. Obljubili so, da hočejo velikodušno skrbeti za siroti. Tako je poročal Lovec; prosil je pa tudi, da bi smel povedati, kateri odgovor se mu zdi najboljši, da ga prinese Indijancem.

„Vi, Hor“, je nadaljeval, „bodete seveda odgovorili, da modrijan ne zapusti nikdar sirot v sili.“

„Tega ne bodem“, odgovori Hor malo v zadregi; „bila bi neumnost, bojevati se zoper cel rod.“

Lovec, kakor se je zdelo, niti ni pričakoval drugačnega odgovora, zato se obrne k deklicama. Vahtavah ni premišljala niti trenotek, kakšno mnenje

pove, in je zagotavljala, da se prostovoljno ne vrne nikdar v koče Huroncev. Kot roža umrje na stebalu, iz katerega je izrastla, je pristavila, hoče tudi ona ostati pri ljudstvu, h kateremu spada, in šla bo samo za možem, katerega ljubi.

Hedvika je odgovorila z milim glasom, da hoče po opominu svoje rajne matere živeti le med Kristjani, in ne med Huronci. In Čingečguk slednjič je odgovoril, da bo obdržal deklico Vahtavah in se ne bal Huroncev, čeprav bodo skušali mu ugrabiti nevesto in jo vrniti njenemu ljudstvu.

Lovec je slušal z vidnim veseljem te odgovore. Dobro je vedel, da gre v naročje žalostni usodi, a niti prošnje Juditine, niti besede Horove ga niso mogle pregovoriti, da ne bi izpolnil dane obljube in se ne vrnil k sovražnikom. Prepeljal je Hora na obrežje in mu naročil, naj gre k častnikom v garnizijo in jih pregovori na četovanje proti divjakom. „Ako pridete zame prepozno, Judito in Hedviko bodete še lahko rešili.“

Hor je obljubil, da izpolni naročilo svojega nekdanjega druga in čimpreje pripelje vojake. Poslovi se in odide. Lovec mu zakliče srčen pozdrav in se napoti nazaj proti kastelu. Tu je že šlo vse k pokoju, le Judita je še bedela. Nahajala se je na barki in iskala listine v Stražničevi skrinji, ki jih je omenjal umirajoči. Iz pisem je izvedela, da je bil njen in in njene sestre pravi oče nek londonski trgovec, in da se je njena mati po smrti svojega soproga vkrcala s hčerama na ladjo proti Ameriki, da obišče v Bostonu omoženo sestro. A med vožnjo so napadli ladjo

morski razbojniki, in mati je padla s hčerama vred v roke slovitega pirata, Tomaža Hvaja. Ta se je imenoval pozneje Stražnič in je šel z ubogo vdovo, ki jo je prisilil, da se je ž njim poročila, k Modremu jezeru, kjer se je nastanil, kjer sta vzrastli obe deklici in je mati čez nekaj let umrla.

Drugi dan — solnce je vprav izhajalo nad pralesom in obsevalo jezero in bregove, je stopil Lovec na ploščo k jezeru. Judita mu gre nasproti, puško starega Stražniča v roki, in pravi: „Prosim vas, prijatelj, da sprejmete od nas to puško za darilo. Upam, da ostane prav dolgo v vaših rokah.“

Lovec je bil zelo razveseljen in je priznal, da bi ga noben drug dar bolj ne razveselil. Vendar je prosil Judito, naj ona ohrani puško, ker ni verjetno, da bi jo še kedaj videl, ako se vrne v jetništvo.

Solnce je že visoko stalo, ko se je Lovec pripravil za odhod. Poslovil se je najprisrčnejše od vseh in se le težko sam ubranil solz.

Le nekaj minut pred poldnevom je došel čoln na ono mesto k obrežju, katero so Indijanci Lovcu zaznamovali, da ga bodo tam čakali. Le malokaterim izmed njih se je zdelo mogoče, da se belokožec povrne v jetništvo; veliko je bilo torej presenečenje vseh, ko je Lovec došel še pred določenim časom.

Razumljivo je, da so ga vzprejeli spoštljivo, in splošno odobravanje je zadonelo, ko je izjavil, naj store ž njim, kar hočejo. Glavarji so stopili skupaj k posvetovanju, Lovec pa je smel prosto hoditi okolu. Čez eno uro, ki se je Lovcu zdela neizrečeno dolga, so ga glavarji poklicali predse; Razklani hrast mu

naznani, da mu hočejo ohraniti življenje, ako hoče Sumaho, vdovo v zadnjih bojih padlega Indijanca, vzeti za ženo in živeti pri njih kot njihov vojščak.

Da mu bodo stavili takšno ponudbo, tega se je bal Lovec. Vedel je, če odkloni to ponudbo, da bo moral umreti.

„Jaz sem rojen kristjan in belokožec“, je dejal, „in ne spodobi se, da bi si izbral ženo izmed nevernih rdečkožcev. Razen tega pa hočem, dokler bom živ, ostati Delavarec.“

Velika je bila prej zadovoljnost Indijancev pri dohodu jetnika, ravnotako veliko pa je bilo ogorčenje, ko so zaslišali te razžaljive besede.

Še enkrat so mu svetovali, naj vzame ženo v boju padlega Indijanca in vstopi v njihov rod, a še enkrat je Lovec zavrnil to domnevanje. Pogajanja so se s tem prekinila.

Sokolje oko pripomni, da nabirajo žene in otroci smrekove trske, ki mu jih bodo nabolli v telo in potem zažgali; medtem ga bodo trije junaki zvezali z vrvmi. Starejši vojščaki so s prstni poskušali ostrino svojih tomahavk, Lovec se ni poskušal braniti. Mirno si je dal roke in noge zvezati in z jermenom zadrgniti na drevesno deblo. Bili so to mukepolni trenotki za jetnika, in smrt bi mu bila gotova, da ni v istem hipu prišlo nekaj nenavadnega.

Vahtavah stopi nenadoma v krog Mingov [in zahteva, da Lovca osvobode. Niso se še divjaki načudili vsled nenadnega prihoda svoje prejšnje jetnice, ko nenadoma mlad Indijanec prodere vrste Huroncev

in v treh skokih je bil na strani Lovca. V hipu mu je porezal vezi in mu stisnil puško v roke; šele sedaj so presenečeni Mingi opazili, da imajo opravka z mladim Delavarcem, ki ni bil nikdo drugi kakor Čingečguk. Z glasnim truščem in hruščem se vrže vsa tolpa na neprijatelja.

Zdajci pa se začuje po gozdu nenavaden šum. Zdelo se je, kakor bi težka kopita mendrala zemljo. Nenadoma pa se zablisne med drevjem škrlat angleških uniform, in prikaže se oddelek vojakov, ki so stopali z nasajenimi bajoneti. Vojakom na strani je korakal vriskajoči in na strel pripravljeni Hor. Neznani strah se je polastil Indijancev; babe so vreščale, otroci vekali, vojščaki segali po orožju.

Grom salv iz pušk je zadonel, zaman so se skušali Mingi rešiti. Predno je napočila noč, je padel mož za možem, in le malo se jih je rešilo z begom. Ko so bili pokopani mrličji, in so se podali vojaki razen straž k počitku, so se napotili Lovec, Hor, Čingečguk, Judita, Hedvika in Vahtavah h kastelu, kjer so še dolgo sedeli skupaj pogovarjaje se o dogodkih zadnjih dni in o načrtih za bodočnost.

Na koncu smo naše povesti; le malo še nam je omeniti. Oddelek vojakov je odpeljal s seboj Juditino in Hedvikino premoženje, ki sta se med solzami poslovili od Lovca, od Čingečguka in njegove neveste, in po kratkem odmoru v vojaški trdnjavi hoteli proti Bostonu, da obiščeta teto. Hor ju je spremljal. Lovec in mlada zaročenca sta šla v domovino Čingečgukovo, kamor sta srečno dospela čez nekaj dni, in bila vzprejeta z veliko slovesnostjo.

Lovec je pozneje jako zaslovel pod imenom Sokolje oko. Več let je bil v strah in grozo Indijancev, potem pa se je pridružil angleški armadi ter si je pridobil velike zasluge v bojih proti Indijancem. Čingčguk je postal pri svojem ljudstvu slaven čez vse mere in je še mnogokrat prodril v pralesove s svojim bistrookim prijateljem.

Na nekem potovanju sta obiskala zopet Modro jezero; našla sta barko na pesku in kastel napol v razvalinah. Na nekem stebru je še visel razpran trak, nekdanj lastnina Juditina. Lovec ga vzame za spomin s seboj in pripne na puško, katero mu je nekoč Judita podarila.

Judita se je omožila z višjim častnikom v Bostonu, pri njej je živela tudi Hedvika. Obe sestri sta mislili često na svojega najzvestejšega prijatelja, ljubljenega Lovca; videli pa ga nista nikoli več.

Podčastnikova hči.

I.

Izdajski napad.

Bilo je v l. 1754. V pokrajini, ležeči južno jezera Ontario, ki spada zdaj k Združenim ameriškim državam, in je z bogatimi vasmi ter slovečimi mesti kot posejana, se je razprostiral v tedanjem času še brezkončen gozd. Tam so prebivali neštevilni Indijanci in živeli svobodno ter se ne brigali za nič; hodili so le na lov v pragozde ali se bojevali. Svoji bojaželjnosti so toliko lažje zadovoljevali, ker so se bili takrat najljutejši boji med evropskimi vevlastmi, ki so zasedle Severno Ameriko. Angleži, ki so bili tedaj še gospodarji južno velikih jezer ležeče pokrajine, so se namreč s svojimi francoskimi sosedi, lastniki Kanade, sprli, in okoli njih stanujoči rdečkožci so se, bodisi po svojih nagnenjih, bodisi vsled svojih stanovališč, postavili na stran ene ali druge borečih se sil. Da ni bilo potovanje po teh krajih v onem času posebno prijetno, se dá lahko razumeti.

Toliko čudnejše je bilo, da je neka mala družba lepega poletnega dne prodrla v pragozd in se razme-

stila po mehkih tleh, ker je to bilo vsekakor nevarno podjetje. Družba je počivala na malo vzvišenem gričku in imela od tam lep razgled na gozdove naokolu; obstojala je iz starejšega gospoda, ki je izgledal kot pomorščak, mlade, lepe deklice in Indijanca, ki je moral biti vodnik prvih dveh, in ga je spremljala njegova žena.

Kmalu so opazili popotniki v daljini višnjev steber dima, ki se je dvigal iz gozda; sklepali so po njem, da se v bližini mude ljudje, in ker je bilo lahko mogoče, da so prebivali tam dobro misleči naseljeniki, so sklenili obiskati jih. Ko so šli popotniki miljo daleč v gozd, vodnik nenadoma obstane in pokaže skozi razpoko med drevjem na tri može, ki so sedeli okrog ognja.

„Belokožci“, zašepeta in dvigne dva prsta kvišku, „Angleži; rdečkožec-Mohikanec.“ Indijanec je predlagal, naj gre Marija, tako se je deklica zvala, k možem.

„Belokožci so prevroči in bi začeli streljati, ako se jim bližajo možje, še predno bi se jim mogli izkazati prijatelje. Pomislite, gospod Čop! Z gotovostjo trdim, da se ne bo vaši nečakinji ničesar hudega zgodilo.“

Marija je šla naprej in bila oddaljena že kakih 100 korakov; tedaj so postali oni trije pozorni. Eden med njimi se dvigne in gre deklici nasproti. Njegovo obličje je bilo tako odkrito in pošteno, da Marija ni niti trenotek dvomila, da je došlec skozinskoz pošten mož.

„Ne bojte se“, je rekel lovec deklici, „mi smo ljudje, ki ne napadamo miroljubnih oseb. Morda je vam znano katero mojih imen. Nam sovražni Indijanci in Francozi me zovejo „Dolga puška“, moji prijatelji, Mohikanci, me kličejo „Sokolje oko“, in čete in lovci so mi nadeli ime „Stezosledec“.

„Stezosledec“, zakliče Marija veselo začudena. „Tako se imenuje mož, ki nam ga je moj oče obljubil poslati nasproti.“

Lovec odgovori: „Ako ste vi Marija Dunham, potem ste vsekakor naleteli na pravega moža, ki vas gotovo spremi k očetu. Ali podčastnik Dunham, vaš oče, je govoril o nekem stricu, ki vas bo spremil. Kje je? In kako pridete vi sami v ta divji kraj?“

„Moj stric Čop je blizu“, pravi Marija in pove, da jo je spremljevalec poslal zato naprej, da prepreči vsako pre nagljenost.

Čop in Indijanec Puščica, ki so bili sedaj prepričani, da tujei dobro mislijo, pristopijo sedaj. Stezosledec jih pozdravi prijazno in jih pelje k ognju, kjer je pomorščaku predstavil svoje tovariše.

„Ta tukaj“, pravi in pokaže na Indijanca, „je sloveč glavar, ki je že gledal v oči marsikateri nevarnosti. Imenuje se Čingečguk ali „Velika kača“, ker je ravno tako hraber kot zvit. In tu je moj mladi prijatelj Jasper Wespem, mož, ki je prebil ves svoj čas na Ontarijskem jezeru.“

Čop je bil zelo razveseljen in je predstavil svojo nečakinjo: „Marija, ali Mabel.“

Tudi Puščica pristopi in izreče nekaj besed Mohikancu, ki je mirno odgovoril.

Stezosledec je povabil novodošlece, naj prisedejo k ognju, ter jim ponudi sočne divje pečenke, ki jim je šla izvrstno v slast. Po obedu je Čop začel razgovor; pri tem je izvedel, da stanujejo v najbližnji okolici Indijanci, ki drže s Francozi, in da Angleži niso posebno varni pred njimi. Zamrmral je nekaj v brado in vprašal Stezosledca: „Ali nas bo peljala pot skozi to proketo goščavo?“

„Ne, ne“, odgovori Stezosledec; „peljali se bomo po reki. Posadka vašega zeta leži ravno ob izlivu reke Oswego v Ontarijsko jezero.“

Ko mu je Stezosledec to povedal, se je Čopu zresnilo čelo; nato je dejal: „Ako že mora biti, nastopimo vožnjo še za dneva. Solnce pa se pomika že proti zatonu, in nimamo več dosti do noči.“

„Prav imate“, odgovori Stezosledec. „Idimo na pot! Naš čoln ne leži daleko od tukaj na reki, in svojo pot lahko takoj nadaljujemo.“

Čez nekaj minut je bila družba pripravljena na odhod. Kmalu so prišli do čolna in vsi vstopijo; Puščica in njegova žena pa se ločita od popotne družbe in jo kreneta nazaj v gozd.

Srečno so se vozili, in kmalu začujejo potniki šumenje Ontarijskega jezera. Sedaj se peljejo okrog nizkega rtiča v zaliv; velika senca, trdnjavski zid, vstane pred njimi, in v nekaj minutah so bili znotraj vrat v varstvu angleških vojakov, in Marija je gledala zopet v lice svojega očeta, ki ji je postalo že skoraj popolnoma tuje.

Podčastnik Dunham, oče Marijin, je bil hraber vojak, ki je užival zaupanje svojih predstojnikov v

veliki meri. Kakih osem dni po dohodu njegove hčere ga nenadoma pokliče major Lundie in mu naznani, da mu bo v kratkem voditi ekspedicijo k takozvanim Tisočjezerom, in zato stori prav, če si izbere za to ekspedicijo potrebne spremljevalce. Dunham je želel razen Stezosledca in Jasper-ja, ki naj bi vodil ladjo, vzeti seboj tudi mojstra Čopa in Marijo; kar mu je major rad dovolil. Major je nadalje naznanil podčastniku, da je šel Čingečguk že kot oglednik naprej, in mu je dal povelje, naj postojanko na otokih razruši in zapusti, kadar mu pride ukaz.

Že tekom prihodnjega dne se snidejo vsi udeleženci, ki so imeli oditi na ekspedicijo, na ostrogu. Tudi moštvo ladje, odločene za potovanje, se je sprehajalo ob zalivu, nevede, ali bo treba že danes odriniti.

Stezosledec se je pogovarjal s Čopom in Marijo, kakšen namen ima to potovanje, a podčastnik je šel k majorju, da sliši njegova naročila. Na svoje začudenje je izvedel, da je dospelo v trdnjavo brezimno pismo, ki govori, da je Jasper francoskega mišljenja, in svari pred njim. Podčastnik se je sicer zavzel zanj, vendar pa obljubil majorju, da bo varno pazil na Jasperova dejanja. Potem se je poslovil spoštljivo od svojega predstojnika in se napotil na ladjo „Skud“, ki je bila že pripravljena na odhod.

Bila je noč, in še dolgo je bilo do dne; tedaj Jasper okrene ladjo proti zelenemu bregu, porastlemu z grmovjem, in vrže sidro v vodo. Prišli so do Tisočokih jezer in s tem na cilj svoje vožnje; veselo so bili pozdravljeni od vojakov, ki so bili na otoku za

posadko, in ki so jih imeli zdaj nanovo došli zameniti.

Podčastnik je obhodil in pregledal otok; našel je, da je bilo vse storjeno za brambo otoka. Otok je bil po vsej dolini porasel z gostim grmičjem, tako da se niti iz mimovozečih ladij, niti iz nasproti ležečih otokov ni moglo opaziti koč, ki so bile postavljene v varstvo moštva. Na vzhodnem koncu otoka, blizu gostega gozdiča, je stala dosti prostorna stražnica za strelce. V spodnjem delu so bile zaloge, iz katerih je jemala posadka, kar je potrebovala vsak dan; drugo nadstropje so v slučaju potrebe lahko spremenili, v trdnjavi pod streho pa se je lahko za 10 do 15 oseb pripravilo ležišče.

Vsa okna hiše so bile majhne odprtine, pripravne za streljanje, in trdna vrata so se dala odznotraj s težkim zapahom zabiti. Iz enega nadstropja v drugo so vodile premakljive lestvice, in v spodnjem prostoru je bil vodnjak, ki je posadko preskrbljal z vodo.

Dosedanji poveljnik je poročal podčastniku o stanju te posadke; s tem se je končala njegova služba na otoku. Predno so se oni, ki so odhajali domov, ukreali na ladjo, ki jo je imel zopet voditi Jasper, je v tajnem pogovoru zaupal podčastnik svojemu predniku, ki je bil četnik in ki se je zdaj imel vrniti domov, kaj sumi o Jasperju. Pri tem pogovoru je bil navzoč tudi Čop in kvartirmojster Muri.

Ladja je nato odplula; ni še izginila na obzorju, že je Marija šla na delo, da uredi za očeta in zase primerno stanovanje. Nato je s pomočjo žene Lenke,

ki je imela pri njej stanovati, pripravila obed za vso družbo.

A še isti večer je podčastnik naznanil svoji hčeri, da bo večji del moštva pod njegovim poveljstvom napravil daljši izlet, in da razen nje in Lenke ostane le Muri, stric Čop in kaprol Nos v spremstvu treh vojakov na otoku.

Za časa svoje odsotnosti je prepustil Nosu poveljstvo in vso odgovornost, ker je Muri bil prostovoljec.

Tako je bil otok drugo jutro, na katerem je še vladalo noč poprej živahno življenje, ves zapuščen. Oni, kar jih je še ostalo, so se zbrali okrog ognja in pripravljali zajutrek; tedaj pride Marija memo njih. Nenadoma se ji zazdi, da je slišala na bližnjem, le po prekopu ločenem otoku rahlo prasketanje, kakor bi kak človek se plazil skozi hosto. Pogleda in vidi na svoje začudenje za gostim grmovjem neko človeško obličje, ki se je smehljalo; v njem je spoznala kmalu indijansko ženo, Junijsko roso. Marija ji namigne, naj pride bliže; Indijanka stopi res iz grmovja na onem bregu, poišče dobro shranjen čolnič, napravljen iz lubja ter se prepelje čez vodo. Takoj nato je bila na dekličini strani, ki je prijazno sprejela Junijsko roso.

„Kaj pa je tebe pripeljalo k nam?“ povzame Marija besedo. „Ne morem verjeti, da si me prišla samo obiskat.“

Previdno, kot bi se bala, da preveč ne pove, odgovori Indijanka: „Stražnica, tam je dobro biti. Stražnica, skalpa ne dobiti.“

Marija se močno prestraši; predobro je razumela ta namigavanja.

„Ali hočeš govoriti z mojim očetom?“ vpraša, da se prepriča, ali Junijska rosa vé, da je večina posadke odšla.

„Ni tu, šel stran, mnogo vojakov stran; le toliko rdečih kož tukaj“, odgovori Junijska rosa in drži štiri prste kvišku.

Ni bilo dvoma, Junijska rosa je bila, vsekakor od svojega moža dobro poučena o razmerah na otoku. In bilo je le pregotovo, da so od te ali one strani nameravali napasti one, kar jih je ostalo na otoku. Kaj bi sicer to Indijanko pripeljalo sèm in zakaj bi nagovarjala Marijo, naj se skrije v stražnico? Na daljna vprašanja odgovori Junijska rosa: „Bleda lica vedo, stražnica varna za deklico.“ S klicem „Stražnica varna!“ je skoraj brez šuma odveslala čez ozko vodno cesto.

Marija je gledala še trenotek za odhajajočo. Potem je šla počasi h koči. A ni še napravila deset korakov, že vidi na nekem drevesu plapolati rdeč robec. Presenečena je obstala. Veter ga ni slučajno zanesel tja, temveč je bil z vozlom privezan in je bil vsekakor izdajalsko znamenje. Brzo strga Marija robec raz drevo in hiti ž njim proti stražnici. Na potu jo sreča Muri; pokaže mu rdečo cunjo. Bil je ž njo istega mnenja, da se gre tu za nesramno izdajstvo. Menil pa je, da bi bilo boljše, ako se cunjia zopet pritrdi na drevo.

„Da pridemo na sled zaroti“, je dejal, „moramo paziti, ali ne dobimo od one strani odgovora.“

Nekaj korakov pred stražnico je stal sedanji komandant nevarne postojanke, hrabri Nos. Njemu je skušala Marija možnost nenadnega napada dopovedati. Ni še izgovorila, kar se Nos zavrtil v kolobarju in kot zadet od strela trešči na tla. Nenadnega poka, ki je zagromel iz puške, ni prestrašena Marija niti čula. Šele sedaj, ko se je zvrnil Nos na tla, ji je bilo, kakor bi prodril oster zvok na njeno uho. Kot v sanjah se je sklonila k ležečemu kaprolu. Prepriča se, da je mrtev, in urno se spusti v beg. Ni še prišla do stražnice, ko počijo novi streli in Lenka, žena vojakova, prileti z obupnim klicem „moj mož, moj mož“, memo nje. Skočila je v stražnico in pogledala skozi odprtino: Četa Indijancev, prvi med njimi Puščica, so kričaje drli na kraj, kjer je ležal nesrečni Nos. Pogledala je drugič in videla, da so bili tudi trije ostali vojaki zadeti od zavratnega svinca, in da je Lenka klečala na strani svojega umorjenega moža. Sedaj se je zagnal Puščica k ženi; Marija izgubi zavest pri pogledu, da je zavihtel Indijanec tomahavko nad njeno glavo in jo razklal. Ko se zopet vzbudi iz nezavesti, je Junijska rosa klečala ob njeni strani in kažoč na zapahnjene duri šepetala: „Junijska rosa prišla ob pravem času. Bleda prijateljica bila blizu smrti. A stražnica dobra. Ne dobiti skalpa.“

II.

V oblegani trdnjavi.

Kje sta neki ostala kvartirmojster in stric Čop? Po teh dveh je najprej vprašala Marija Junijsko roso. Ta ŕseveda ni znala odgovora, vendar je upala, da so dobili priložnost, najti varno zavetje.

Proti večeru zapusti Junijska rosa hišo, da bi morda kaj izvedela o usodi strica Čopa in kvartirmojstra. Vendar se je kmalu vrnila in sporočila prestrašeni deklici, da ni sledu o izgubljenih možeh. Stalo jo je mnogo truda, predno je vsaj nekoliko potolažila izgubljeno deklico.

Kasno v noči je že bilo, ko je spanec slednjič zatisnil Mariji oči. Ali ob svitanju zore je že bila zopet pri oknu in se trudila, da vidi, kaj vse se je zgodilo na otoku. O Indijancih ni bilo ne duha, ne sluha. Na mestu pa, kjer je včeraj ležalo truplo Nosevo in njegovih tovarišev, je gorel nizek ogenj, in zraven njega je sedela gruča angleških vojakov. Že je hotela Marija radostno zaklicati, ko s strahom opazi, da so sedela okrog ognja v rdeče suknje oblečena trupla umorjenih vojakov.

Indijanci so jih osnažili, da ni bilo na njih več sledu o krvavih madežih in posadili kape na brezlase, skalpirane glave. S klicem groze je skočila Marija od okna in nikakor ni mogla več pogledati ven. Ves dan je sedela, naslanjaje glavo na roko, nepremično v kotu in jokala. Šele ponoči je poiskala ležišče, da bi v spanju pozabila strašnih podob.

Mračno je napočil novi dan in ni mogel razjasniti Mariji temnih misli. Pogledala je skozi okno in videla isto sliko kakor včeraj; danes je opazila Marija tudi truplo Nosovo, katero so zavlekli divjaki pred vrata neke kočē. S studom se je obrnila vstran.

Da bi videla natančno, kaj se godi na otoku, se popne Marija na streho, medtem je ostala Junijska rosa v prvem nadstropju. Solnce je že zašlo, a bilo je še dosti svetlo, da se razgleda po vsem otoku in po vodni cesti, kolikor je ni bilo zakrite od grmovja. Tedaj zagleda v najskritejšem vodnem rokavu na svoje veliko presenečenje čoln, napravljen iz lubja, v katerem je sedela sključena postava.

Prepričana, da mora to biti kak prijatelj, vsekakor pa ne kak divjak rodu Tuskarovas, je dala znamenje z veliko zastavo; pri tem se je jako pazila, da je ne bi na otoku kdo opazil. Glej, dobila je odgovor, mož v čolnu je dvignil veslo in zamahnil semintja; nato je stopil dalje v čoln, in na svoje veselje spozna Marija v njem Čingečguka, plemenitega Mohikanca.

Prepričana je bila, da jo je oni tudi spoznal; večkrat ji je vrnil pozdrav, nakar je šla nazaj v kočō, polna zaupanja, da ji prijatelj skoro pride na pomoč. Dolgo je vladala okoli trdnjave globoka tihota. Z mrakom začuje zunaj korake, in takoj nato rahel sunek ob vrata.

Brez obotavljanja se je bližala Marija vratom in potisnila proč leseni zapah, da odpre prišlecu. Niti najmanj ni mislila nato, da bi utegnil kak so-

vražnik stati pred vrati, in je mislila samo na to, da mora zagledati visoko postavo Čingečgukovo. Njene roke so odpirale, in vse njene misli so bile pri težko pričakovanem prijatelju; tedaj jo Junijska rosa potegne nazaj in jezno spregovori: „Ne hoditi proč, zakaj zapustiti stražnico!“

„Junijska rosa,“ zakliče deklica, in glas ji je drhtel groze, „pusti me! Čingečguk bo mene in vse rešil.“

Pri tem imenu se prestraši Indijanka. Za trenotek spusti deklico, in predno je mogla zabraniti, so bila že vrata odprta. Neznani, tuj mož stopi v kočo in zapahne za seboj duri. Kriče planeta obe ženski proti lestvi in hitita navzgor, da se skrijeta v prvo nadstropje in spustita vrata, da ne bi mogel tujec za njima. Ali ni še Marija prišla na vrh lestve, ko je že potisnil tujec roko skozi odprtino in tako zabranil, da se niso mogle duri zapreti. Ali kdo naj popiše strmenje obeh žen, ko se nenadoma pojavi pred njima pošteno obličje Stezosledca.

Veliko je bilo veselje Marijino, a Junijska rosa se je prestrašila neizmerno. Skrila se je v kot, medtem je Marija obsipala z vprašanji novodošleca, kaj je z njenim očetom. Stezosledec je pripovedoval, da je ekspedicija proti sovražnikom srečno uspela. Angleži so zaplenili tri francoske čolne, pregnali iz njih vojaštvo ter jih potem pogreznili na najglobljem mestu v jezero.

Čingečguka in Stezosledca je odposlal podčastnik, da Marijo obvestita o skorajšnjem njegovem

prihodu. Mohikanec se je nekaj zamudil, a Stezosledec je krenil najbližjo pot. „Ali takoj sem začutil, da zrak na otoku ni čist“, je pristavil.

„Da Čingečguka ni sem, se ne smete čuditi. Dokler najde na prostem opravila, ne gre v leseno trdnjavo. Tudi mene bi ne bilo noter, da nisem vašemu očetu obljubil skrbeti za vašo varnost.“

Marija se zahvali plemenitemu možu. Skrbelo jo je zdaj, če bo mogel njen oče neoviran stopiti na suho. Stezosledec je obljubil, vse storiti, kar bo mogel, da ga pravočasno posvari.

„Zato pa treba stražnico obraniti sovragov, da odtod lahko s streli dajemo znamenje.“

Ali kaj je to? Ali niso zazveneli kot udarci z veslom skozi noč?

Brzo skoči Stezosledec po stopnicah in odpre vrata. Saj so to bili lahko prijatelji, ki so prišli srečno skozi prekope. Le par korakov napravi proti obrežju, ko nenadoma zapazi v temi nekaj Indijancev, ki so se plazili proti stražnici.

Ravno je hotel skokoma zopet doseči stražnico, ko zapazi Marijo, ki si je upala še bližje brega. Z drznim skokom je stal za deklico, jo vzel v naročje in jo nesel v urnem diru domov. Prišel je ravno še o pravem času, da je divjakom pred nosom zaprl vrata in jih zapahnil. Na prvi pogled vidi, da je Junijska rosa izginila. Marija in on sta bila edina prebivalca v stražnici. Preteklo je kake četrt ure, ko se je v neposredni bližini začulo slabotno ječanje, kar je Marijo pretreslo v dno sreca.

„Moj oče!“ je zaklicala; „Stezosledec, to je moj oče.“

Le trenotek je potekel, in podčastnik je ležal v naročju svoji hčeri. A bil je tako težko ranjen, da se ni mogel pokonci držati, in so ga morali položiti na ležišče.

S strahom in bojznijo se je trudila Marija okrog svojega ljubljenega očeta, ki je gledal svojo hčer veselih oči. V pretrganih stavkih je pripovedoval, kako se mu je godilo.

Brez najmanjše slutnje o kaki nevarnosti so stopili na breg in prenesli najprej živež na suho. Nenadoma je ustrelilo mednje prav od blizu, tako da je padla večina vojakov, ne da bi kdo imel čas se braniti. Tudi podčastnik je obležal težko ranjen. Glas njegove hčere pa, katerega je slabo slišal, ko je ta v spremstvu z Stezosledcem zapustila kočo, ga je napolnil tako s hrepenenjem po ljubljenem otroku, da je napel vse sile in se vlekkel do stražnice.

Z vso ljubeznijo je stregla Marija svojemu očetu. Stezosledec je preiskaval puške, kar jih je bilo v zalogi. Noč je rastla. Bilo je okrog polnoči, ko se začuje na vrata rahlo trkanje. Marija vpraša, kdo želi vstopiti; odgovori ji glas njenega strica. S Stezosledčevo pomočjo so bili zapahi hitro odstranjeni, in skozi ozko razpoko je stopil stari mornar; njegov prihod — je vzbudil nemalo veselja.

Čop je bil bolno zadet, ko je našel svojega svaka nevarno ranjenega. Polile so ga solze, in ni mogel priti do besed, da pove svoje zgodbe. Šele

ko je Dunhama objel lahen spanec, sta Stezosledec in Marija izvedela, da se je ob prihodu Indijancev skrtil s kvartirmojstrom v neko votlino; ali tam jima je zmanjkalo živeža, in bila sta primorana predati se Indijancem na milost in nemilost. Ko pa so Indijanci pri dohodu vojakov hiteli nasproti došlim čolnom, se mu je ponudila srečna prilika, da je pobegnil.

Ostali del noči je potekel mirno; od časa do časa je Stezosledec šel k oknu na stražo, a ni mogel odkriti nič sumljivega.

III.

Rešitev. — Pravi izdajalec. — Vrnitev.

Pri prvem svitanju dneva sta bila tudi Stezosledec in Čop pokonci. S trdnjavske strehe sta opazovala okolico in bila jako vesela, ker je vlekel veter proti jugu. Saj je bilo upati, da pri ugodnem vetru pride kaka ladja njim na pomoč. Stezosledec je hotel svojemu tovarišu ravno razložiti, da je Čingčguk za časa svoje odsotnosti lahko prinesel poročilo v Oswego, kar skoči Čop kvišku in zakliče: „Jadra, ho!“

„Ladja, v resnici!“ zakliče Stezosledec. „In na njej so naši prijatelji, mojster Čop, ker Čingčgukov

čoln leži na krovu. Naš vrli Mohikanec je poskrbel, kot sem si mislil.

Kmalu se ladja približa, in že se razloči Jasperjeva postava na krovu. Veselo zakliče in pozdravi moža na strehi. Z glasnim tuljenjem skočijo Indijanci od svojih kurišč in pošljejo svinčenega dežja proti ladji; a to posadki ni škodovalo, ker je bila skrita za močnimi deskami. Kot odgovor pa na veseli vzprejem, ki so ga pripravili rdečkožci, dá Jasper nabasati topove na ladji; takoj nato se zabliška, in železna toča se razlije na Indijance, ki se kriče razprše na vse strani.

Moštvo na ladji se je ravno pripravljalo, da zopet napolni s streljivom črna žrela, ko se Junijska rosa, z zastavo v roki in v spremstvu Marije in francoskega častnika približa ladji in dá razumeti, da se hočejo Indijanci z došleci pogajati. Jasper ni imel vzroka, odbiti to ponudbo, ker se je čutil varnega pred vsakim sovražnim napadom.

Pri kratkem posvetovanju med francoskim majorjem in Murijem na eni ter Stezosledcem in Jasperom na drugi strani je bilo določeno, da imajo Indijanci izročiti vse orožje ter zapustiti otok; tudi morajo izročiti vse vojake, ki so od včerajšnjega napada v njihovem jetništvu.

Po preteku še ne pol ure so se vsi rdečkožci pobrali z otoka. Le Puščica s svojo ženo je ostal, ker je hotel šele drugi dan odriniti s Francozi. Vendar se je imela njegova pot drugam obrniti, kakor je mislil.

Ko je Jasper še izganjal Indijance z otoka, je Muri izjavil, da bo namestu ranjenega Dunhama prevzel poveljstvo na otoku. Nikdo ni slutil, da bo novi poveljnik s prvimi ukazi najglobočje žalil vrlega moža. Veliko je bilo tedaj začudenje vseh, ko stopita nenadoma k Jasperju dva vojaka in mu hočeta zvezati roke.

„Kaj je to,“ zakliče Stezosledec, ko to vidi, in skoči urno nad vojaka. „Kaj to pomeni? Kdo je vama to ukazal?“

Kvartirmojster stopi naprej in odgovori: „To se zgodi na moj ukaz. Saj se boste še spominjali, prijatelj Stezosledec, da je major Lundil sam se izrazil o njem, da je vrlo sumljiv. In vprašajte Marijo, nismo li kratko pred napadom našli tega platna na nekem drevesu? Ali morete zanikati, da je to bilo izdajsko znamenje za Indijance?“

„Ne zanikam tega“, odgovori Stezosledec, „a zanikam to, da bi bil ta spoštovanja vredni mladi mož izdajalec. Prej bi verjel —“

„Kaj bi verjeli?“ zajeclja kvartirmojster, a Francoz je mrmral: „Ničvredni lopov!“

Stezosledec, ki je slišal ta vzklik, se obrne presenečen na francoskega kapitana: „Vi govorite o nekem lopovu, gospod kapitan! Povejte, ali je res tu kak izdajalec?“

„Nedvomno,“ se je glasil odgovor.

Vse je napeto čakalo, da kapitan imenuje dotično osebo. Tu stopi Puščica k Mariji in zakriči

z gromečim glasom: „Laži polne vreče! Kje moji vojščaki? Kje angleški skalpi? Laži — same laži!“ Pri tem je razburjeni divjak tako mahal z rokami, da je kvartirmojstra udaril v prsi. Ta je morda mislil, da ga hoče Puščica napasti, ali pa je hotel zamašiti usta nepoklicanemu tožitelju. Zgrabil je za puško poleg sebe stoječega vojaka, in bi se gotovo ne mudil ustreliti indijanskega glavarja, da ga ni ta prehitel. Z divjim pogledom potegne Tuskarora nož izza pasa in predno mu je mogel kdo zabraniti, ga zasadi Muriju v prsa. Brez glasu se je zgrudil kvartirmojster, a Puščica je s hreščečim krikom izginil v grmovju. Nenaden strah se je polastil okolu stoječih, in trenotek je strmelo vse na umirajočega. Le Čingečguk je ostal pri zavesti in ni hotel, da bi ušel drugi izdajalec, kateri je ravnokar prvega, mogoče večjega, sam zaklal. Gošča, v katero je planil Puščica, je šumela pred Tuskaroro, in takoj se je pognal za njim Čingečguk. Stezosledec pa se je obrnil zopet h kapitanu in dejal: „No, gospod, ali je Jasper izdajalec?“

„Ne, ne,“ odgovori Francoz; tu je izdajalec! Muri sam je bil.“

Stezosledec je še stal na mestu in se jezil sam nad seboj, da že davno prej ni spoznal izdajaleca; medtem je kapitan stopil k mrliču in potegnil iz njegovega žepa denarnico. Stresel je iz nje cel kup cekinov in dejal:

„Tu je denar za izdajstvo. Ah, to je bil velik lopov.“

Stezosledec je hotel izvedeti še več o zvezah kvartirmojstrovih s Francozom. Ta pa ni imel po smrti vohuna več vzroka molčati ter je povedal zgodovino izdaje od konca do kraja. In tako je izvedel Stezosledec, da se je Muri po svojem prihodu v Oswego takoj sam ponudil za vohuna. Večkrat so prišli Francozi ž njim skupaj v bližini forov. On, kapitan, je enkrat celo noč ostal skupaj v foru. Posredovalec teh sestankov je bil navadno Puščica, ki je ponesel tudi od Murija skovano, brezimno pismo v angleški tabor majorju, v katerem je natolceval poštenjaka Jasperja izdajstva.

Kapitan je vprav dovršil svoja razkritja, ko pristopita od ene strani Čop, ki se je doslej mudil pri umirajočem podčastniku, od druge strani pa Čingegčuk, ki je imel zataknen za pasom še krvaveč skalp. Kapitan in Stezosledec sta pač videla krvavi okras za pasom Mohikanca, ali nobeden ni kazal niti sledu radovednosti, ali sočutja. Mesto tega se odpravijo vsi k smrtni postelji vrlega Dunhama, kjer je klečala Marija in jokala pretresljivo. Posebno veselje je zaigralo umirajočemu na obrazu, ko je zagledal Jasperja. Potem je pogledal Stezosledeca, in slednjič mu je obvisel pogled z neskončno nežnostjo na Mariji. Stezosledec je stisnil v večnost odhajočemu roko, kakor bi ga hotel zagotoviti: „Jaz hočem ščititi tvojo hčer.“ Marija je glasno molila in v globoko čutenih besedah priporočala dušo svojega očeta Gospodu nebes in zemlje. Podčastnik je položil desnico svoji hčeri na glavo. S prisrčnim očetovskim blagoslovom je izdahnul.

Pod mogočnim, senčnatim brestom so izkopali Dunhamu grob. Proti večeru, ko je še solnce gledalo z zlatimi očmi skozi veje, se je vršil pokop starega vojaka. Globoko ožaloščeni so gledali možje za prijateljem v grob, Marija pa je solznih oči stlala gozdne rože v gomilo.

V svoji lastni bolesti je Marija popolnoma pozabila žene, ki ji je tolikokrat izkazala svoje iskreno prijateljstvo in jo edina tolažila, ko ni bilo posadke na otoku. Našla je žalujočo Junijsko roso na svežem grobu. Bil je grob njenega moža, v katerega so vojaki položili indijanskega glavarja. Uboga Indijanka se v svoji žalosti ni dala potolažiti in je neprestano vzdihovala:

„Junijska rosa nima več prijatelja. Puščica je odšel k srečnim lovskim logom. Nikogar ni več, ki bi skrbel za Junijsko roso.“

Marija se je najprisrčneje zavzela za svojo indijansko prijateljico. Ljubeznjivo jo je tolažila in našla v tem uteho in pomirjenje za svojo lastno bolečino.

Drugi dan se je ladja „Skud“ odpravila proti domu; na krovu se je nahajala tudi Junijska rosa, in Marija se je veselila, da bo nesrečnico, kadar pridejo v Oswego, lahko vzela k sebi in se ž njo spominjala umrlih.

Minila so leta po teh dogodkih. Junijska rosa je že zdavnaj šla za svojim soprogom. Čingečguk in Stezosledec sta odšla zopet v pralesove, a Jasper živi na strani svoje soproge, ki ni nobena druga,

kakor Marija, vesele in zadovoljne dneve v nekem velikem mestu na vzhodu, kjer se stric Čop veseli njune sreče.

Z ljubeznijo in hvaležnostjo se spominjajo vsi trije često Stezosledea in njegovega indijanskega prijatelja. A nikoli več jih niso videli. Le eno ali drugo darilo od plemenitega krzna, ki je je često Marija dobila, ji je pravilo, da se Stezosledec tudi v divjih pralesih še vedno spominja podčastnikove hčere.

Zadnji Mohikanec.

I.

**Nevarna vožnja. — Prijatelji in sovražniki.
Rešitev.**

Kanada, sedaj v posesti Angležev se nahajajoča dežela severno velikih jezer ameriških, je bila poprej francoska last; nasprotno pa je bil ves vzhodni del sedanjih Združenih držav angleški. Ti dve državi sta si često stali sovražno nasproti. Dogodki, ki jih hočemo zdaj opisati, so se vršili v dobi takšnih bojev, namreč l. 1746., v tretjem letu takozvane Jurjeve vojne, ki se je bila od obeh strani z veliko krutostjo, in katere so se udeležili tudi različni indijanski rodovi, deloma na strani Angležev, deloma kot zavezniki Francozov. Naša povest se je vršila med izvirki Hudsonske reke in velikimi jezeri.

V neko angleško trdnjavo te okolice, imenovano fort Edvard, je dospela novica, da se francoski general Montcalm s številno armado pomika ob Champlainskem jezeru. To novico je prinesel indijanski tekač, katerega je bil poslal zapovednik trdnjave William Henry, general Munro, k generalu Webbu s prošnjo, naj mu pride pomagat. Pomožna

četa, obstoječa iz 1500 mož, je ravno odšla v smeri proti trdnjavi William Henry, ki je bila najbolj ugrožena od Francozov, ko se je od stražnice generala Webba napotila mala družba. V njej je bil mlad častnik in dve mladi, lepi dami; imeli so krepke, ponosne konje. Spredaj je korakal Indijanec, ki je imel služiti za vodnika. Deklici sta bili hčeri generala Munroja in sta se zvali Zora in Alica. Zadnja je bila zaročnica častnikova, majorja Dunkana Heywarda, ki je imel nalogo, da jo pripelje k očetu.

Ko so hoteli zajahati izmed pritlikavega drevja v temni gozd, začujejo za sabo peketanje konjskih kopit. Heyward ustavi konja in se ogleda. Kar opazi, da se jim je pridružila četrta oseba. Bil je to mož čudne zunanosti. Imel je veliko glavo, ozka ramena, dolge roke in tanke noge. Oblečen je bil po indijansko, pa brez okusa. Iz velikega žepa višnjeve suknje mu je gledala lesena piščalka; nosil je križaste hlače in temne nogavice. Velik klobuk je senčil njegov dobrodušni, ne preveč pametni obraz.

„Koga iščete?“ vpraša major in nagubanči čelo. „Ako mislite v trdnjavo William Henry, niste na pravem potu.“

„Vsekakor sem namenjen tja,“ odgovori možak, „in vas prosim, da bi se vam smel pridružiti. Nam bo krajša pot.“

S temi besedami potegne čudni tovariš knjigo psalmov iz žepa, natakne naočnike, okovane z železom, na nos, zapiska na piščalko in zapoje z lepim, zvonečim glasom. Heyward in njegovi spremljevalki

so bili prijetno presenečeni in so pevcu radi dovolili, da je šel ž njimi.

Tako so potovali skupno; vedno globočje je šlo v neizmerno gozdno krajino. Solnce je že zdavnaj prekoračilo svoj vrhunec, petje tujčeveo — njegovo ime je bilo Gamut — je utihnilo, ker je hotel tako Indijanec. Zdajci obrne oko proti hosti, ki nato obstane na vodniku. Zdelo se mu je, da je bil v grmovju ugledal žareče oko nekega Indijanca. Ko pa vidi, kako neizpremenjeno resen koraka Indijanec poleg njega, ga mine ves sum.

Jahači še niso bili dobro odšli, ko so se oprezno razgrnile veje, in obraz, tako uporen in strašen, kakor le more biti od strasti in prirojene divjosti, se je obrnil za potniki.

Bilo je že precej pozno, in major se je čudil, da še ni konec poti. Prestrašil pa se ni malo, ko mu je vodnik dejal, da so izgrešili pot. Jezen je razjahal, zakaj takoj je spoznal, da jih je Indijanec nalašč zapeljal v hosto. Indijanec vidi, da major razburjen hiti proti njemu, brzo plane v gozd in izgine.

Major je stal, nevede kaj bi storil; njegovi spremljevalki sta groze kar drhteli. Tedaj pa začuje Zora šum, kakor bi bil kdo utrgal vejo v gošči. Heyward se obrne proti onemu kraju. „To so prijatelji, dva Indijanca in belokožec, lovec, kakor je videti, najbrže Anglež.“

Lovec se približa s puško na levem ramenu in s kazalcem na petelinu. „Kdo prihaja sem v goščo in njene nevarnosti?“ vpraša majorja.

„Dobri kristjani in prijatelji kraljevi. Ali veste, kako daleč je do William Henrya?“

„Strela božja,“ vzklikne lovec nasmehoma, „s hrbtom se mu ne približate nikdar, ker greste z nosom ravno v nasprotno stran.“

„Za vraga“, reče Heyward, „ukanil nas je Indijanec.“

„Katerega rodu je?“

„Huronec.“

„Ni čuda, Huronci so sodrga kot vsi Mingi,“ reče lovec odločno. „Vsa čast pa Mohikancem. Poglejte moja tovariša; ta sta poštena in zvesta.“

„Ali nas hočete za dobro nagrado pripeljati v William Henry?“

„Nikakor ne; gozd je poln prežečih Irokezov, in vaš vodnik, ki ga dobro poznam, in ki ga zovejo Francozi Renard subtil, bi vas skoro pripravil pod njih sekire.“

„Koliko zahtevate, če mi pomagate oteti ti gospodični?“

Lovec se obrne k Indijancema, in razgovarjali so se dolgo v svojem narečju. Potem pravi: „S tema dvema, s Čingečgukom in njegovim sinom Unkasom bom storil vse, da otmem ti nežni cvetki, toda pod pogojem, da bosta mirnejši nego tihi gozdi, in da ne bosta živi duši imenovali kraja, kamor hočemo.“

Vsi so bili zadovoljni in takoj odšli na levo, kjer je šumela reka. Lovec potegne skrit čolnič iz gostega grmovja in veli gospodičnema, naj sedeta

vanj. Črez pol ure so dospeli do skalnatega otoka; pevec Gamut je moral po vodi bresti za njimi.

Pridejo do slapa, kjer je grmela voda, da ni bilo slišati skoro lastnega glasu. Tam izstopijo; od druge strani pa sta že prišla Mohikanca, ki sta skrila nekje konje. Potem stopi lovec ž njima nazaj v čoln, da gre nastreljat nekoliko divjačine. Čolnič zdrči v neprodorno temo.

Nekaj časa so ostali Angleži popolnoma sami, a skoro se je vrnil čolnič, in vsi so stopili v prostorno duplino z več izhodi. Indijanca sta zakurila ogenj, in ko je bilo meso spečeno, je Unkas stregel gospodičnoma, dostojanstveno ali boječe.

Čingečguk je ostal resen, dasi ga je tujec s piščalko hotel pripraviti v smeh. Skoro bi bili pozabili, da so v nevarnosti, ko ne bi bil lovec neprestano prisluškoval na vse strani. Nenadoma se zasliši zunaj glas, ki ni bil niti živalskega, niti človeškega izvora.

„Kaj je to?“ vzklikne Alica. Niti Sokolje oko, niti Indijanca ne odgovorita. Menila sta se v svojem jeziku, in nato je Unkas šel iz dupline.

„Ali ni bil krik, kakršnega zaženo Indijanci, če hočejo prestrašiti sovražnika?“ reče Zora mirno.

„Ne,“ odgovori Sokolje oko, „bil je nadčloveški glas. No, Unkas, kaj si videl?“ vpraša mladega Indijanca, ki se je ravnokar vrnil.

„Nič ni videti zunaj. Pojdite v drugo duplino in zaspite. Pred solnčnim vzhodom bo treba na pot.“

Deklici sta bili zelo trudni in sta takoj slušali ta nasvet. Tedaj pa se znova začuje oni grozni glas.

„Pojdimo stražit ven na skalo“, reče Sokolje oko.

„Vsekakor je nekaj posebnega“, pravi Heyward in vzame samokrese. „Prijatelj, idite, jaz grem za vami.“

Mesec je medlo svetil, spodnji del skale, na kateri so stali možje, je bil v senci.

„Nič se ne vidi“, šepne Heyward. Tedaj pa se je še enkrat začul grozni glas, kakor bi prihajal iz rečne struge. Čakali so, a vso noč ni bilo nič. Proti jutru, ko je bilo čas oditi, pa se zopet začuje grozovito tuljenje na bregu. Prikaže se cela tolpa Indijancev, in začulo se je ljuto streljanje, ali zadel ni ta, ni oni, ker so bili vsi preoprezni. Edino pevec Gamut je bil nekaj nepreviden, in indijanska kroglja ga je lahko ranila. Lovec pa je podrl iznad skale nekega divjaka, nakar so oni utihnili in se umaknili, a samo za trenotek. Kmalu opazijo, da se jim bližajo gor po vodi. Pokazale so se štiri temne glave za nekaterimi debli plavajočega lesa. Peti divjak se je pokazal ob zelenem robu tik slapa, ko ga zdajci pogoltne vrtinec.

Nad plavajočim lesom se prikaže nekaj glav, ki pa hipno izginejo. Zaeno se oglasi novo kričanje, in nato plane nekaj divjakov izza stebel. Sokolje oko hladnokrvno vzdigne puško in ustrelji. Prednji Indijanec poskoči kot ustreljen in se zgrudi; tudi Unkas je strmoglavil, kogar je vzel na muho. Tedaj pogleda na visok hrast, čegar veje so se širile nad

reko. Gori na vrhu uzre Indijanca, le malo skritega med vejevjem.

„Ti vragi bi zlezli celo v nebesa,“ pravi Sokolje oko. „Unkas, pazi nanj, dokler ne nabijem puške. Sedaj!“ Dve krogli se zapičita v hrast. Divjak pa se porogljivo zakrohota in ustrelj. Njegova kroglja sname lovecu kapo z glave.

„Strela“, zakliče Sokolje oko. „Tako ne sme dalje. Tvoj oče naj tudi strelja nanj, da ga sklatimo z drevesa!“ Čingečguku pokažejo sovražnika, ki je venomer streljal nanje in Heywarda celo ranil v hrbet. Indijancu se je zdelo kaj varno na drevesu, tako da je celo iztegnil nogo na njem. V istem hipu sproži stari Mohikanec in zadene sovražnika tako dobro, da se strese in spusti puško. Nekaj časa se je poskušal obdržati na vrhu, toda moči so mu pošle, in treščil je v vodo.

„Zdaj pojdi k čolnu in prinesi mi veliki rog s smodnikom; zadnji strel imam v puški,“ reče Sokolje oko Unkasu.

„Potrebovali ga bomo,“ reče mladenič in odhiti proti reki. A prestrašen se vrne in pove: „Čolna ni več!“

Sokolje oko in vsi drugi se zdrznejo. Nedaleč ugledajo na reki, kako Huronec odpeljava čolnič. Vsi sežejo po puški in ustrelje, ali Indijanec v čolnu se jim glasno zasmee, in takisto se zakrohota njegovi tovariši v gozdu.

„Lahko se smeje ta sodrga,“ vzklikne lovec. „Poslednji strel je bil, naša zadnja ura je bila.“

Iz oči vseh je spoznal major, kako resnične so te besede. Resen je sedel Čingečguk na drugo skalo ter začel brusiti nož.

„Zakaj pa ne bi pobegnili v gozde in prosili Boga pomoči?“ reče Zora.

„Ne v gozde,“ odgovori Sokolje oko.

„Pa poskusite po reki,“ dé Zora, „zakaj odlašate?“

„Zakaj?“ reče oglednik s ponosnim pogledom. „Kaj naj rečemo Monroju, če nas vpraša, kje in kako smo zapustili njegovi hčeri?“

„Pojdite in recite mu, naj hitro pošlje pomoč.“

„Čingečguk, Unkas, ali sta čula besede črnooke deklice?“ pravi lovec.

Brez besed odideta. Poženeta se v penečo vodo in izgineta.

Ni trajalo dolgo, kar se začuje zopet, a zdaj prav od blizu veselo tuljenje, in že se vsuje rjoveča druhal v jamo. Zvežejo majorja in pevca ter ju z deklicama vred priženo do čolnov. Indijanci se začno posvetovati, nato se odpravijo na pot. Jetnike vzamejo seboj, gospodični posade na konja. Šele čez več ur se ustavijo ob strmem griču in zakurijo ogenj.

Nato se Huronci začno pripravljati za posel, kakršnega si utegne izmisliti le največja grozovitost. Nekateri so nabirali vej, da bi napravili grmado, drugi so rezali trske, da bi jih prižgane zabadali jetnikom v meso, tretji pa je upognil dva mlada drevesa, da bi Heywarda za noge privezali nanja in ga potem pognali v zrak. Preden so se začele te

muke, je stopil indijanski glavar k Zori in jej dejal: „Ali hočeš biti moja žena?“

„Rajši umrem,“ vzklikne Zora odločno.

„Pa umri,“ zakliče Huronec in vrže sekiro proti njej. Orožje sfrči mimo Heywarda, prereže enega vihrajočih kodrov Aličinih in se nad njeno glavo zapiči v drevo. Ta prizor je spravil Duncana v brezupnost. Skoro z nadčloveško močjo raztrga svoje vezi in plane nanj. Toda ker ga ni mogel trdno prijeti za goli život, ga je Indijanec preobvladal in tiščal ob tla. Že se mu je zabliskal nož nad glavo, že je mislil, da mu je odbila poslednja ura. Tedaj pa sikne nekaj mimo njegovega ušesa in glasen strel jekne iz bližnjega gozda. Plane pokonci, Indijanec pa se zgrudi mrtev, ustreljen poleg njega na tla.

Divjaki so stali kakor okameneli, a samo nekaj hipov so dvomili, odkod je počil strel. Sokolje oko skoči iz gošče s puško v roki, in za njima njegova tovariša. Začne se boj na življenje in smrt. Noži so se bliskali in divjaki so se valjali po tleh. En Indijanec je skočil proti Zori in vrgel sekiro proti njej. Ranil jo je v rame in zaeno prerezal vezi; ko pa je hotela pobegniti, jo je zgrabil za lase, jo podrl na kolena in zavihtel nož nad njeno glavo. Toda hiter kot orel plane Unkas nanj, ga trešči ob tla in mu zasadi nož v srce, ne da bi se zmenil za rane, ki mu jih je sovražnik zadajal z nožem.

Boj je bil odločen. „Zmaga Mohikancem!“ vzklikne Sokolje oko, Unkas pa je razvezal Alico. Ihte se objameta sestri in zahvalita Boga za rešitev.

Vsa družba se sedaj napoti z griča; tam so stali konji privezani, in Zora ter Alica zajašeta svoji živali. Medpotoma je moral lovec pripovedovati, kako se je zgodilo, da je bil prišel tako naglo na pomoč. Niso namreč odšli v trdnjavico, ampak so ostali ob Hudsonu v zasedi, da bi opazovali Huronce. V gošči so divjaki v svoji neopreznosti odložili orožje, in tako so lovec ter Mohikanca prišli zopet do streljiva.

Jezdili so do solnčnega zapada; v neki razrušeni hišici so prenočili. Stari Mohikanec je ostal na straži. Mesec je ravno vzhajal, ko je Heywarda vzbudil rahel udarec na ramo. Zmeden plane kvišku, seže po svojih samokresih in že hoče zaklicati po vojaški navadi: „Kdo tu?“ ko mu Čingečguk položi roko na usta: „Mesec prihaja“, šepne v slabi angleščini, „čas za odhod.“

Družba se je odpravila na pot. Potovali so dolgo, kar se lovec ustavi: „Kdo ve, ali ni v soteski pred nami sovražne, francoske vojske?“

„Ali smo že blizu trdnjavnice?“ vpraša Heyward.

„Ne, dolg pot je še do tja.“

Prišli so do francoskih prednjih straž. Lovec pošlje Mohikanca na ogled; za nekaj časa se vrneta in mu nekaj povesta v svojem jeziku.

„Pred nami je oddelek Francozov in Indijancev; lahko se jih izognemo nevede, ali pa zadenemo nanje.“

Nenadoma se začuje grozen pok in topova kroglja iz trdnjave se zarije nedaleč od njih v zemljo.

Šli so dalje. Dospeli so skoro na pol pota do utrdb. Kroglje so začele žvižgati okrog njih, bilo je,

kakor bi se bil hipoma oživel ves sovražni oddelek. Družba je bežala neprestano dalje. Dospeli so do trdnjave.

„Hvala Bogu! Odprite vrata!“

Duncan prime Alico za roko, Unkas pograbi Zoro, in tako odhite zasopli dalje. Vrata zaškripljejo, temnordeče vojaške oprave se prikažejo in sivolas častnik skoro velikanske rasti v generalski opravi jim plane z dvignjeno sabljo nasproti.

Burno objame obe deklici, svoji hčeri in vzklikne s solzami na razoranem lieu: „Gospod, moj Bog, hvala ti za toliko milost! Pridi nevarnost odkoderkoli, sedaj se ne bojim vsega sveta.“

Drugi dan je sedel stari general Monro s svojimi častniki v sobi.

„Sovražnik je napram nam v veliki premoči. Francoski general, Moncalm, ima 20.000 mož proti našim 2300; naši okopi so razrušeni, topovi pokvarjeni.“

Po daljšem posvetovanju so se dogovorili, da se udajo. Malo dni po dohodu svojih hčerâ je bil Monro prisiljen, predati trdnjavo Francozom, vendar je smel oditi iz nje z vsemi vojaškimi častmi. Mračnih pogledov so angleški vojaki vrgli nenabite puške na rame in se počasi napotili proti trdnjavi Edvardu.

Ko vsa vojska z ženskami in otroci dospe iz trdnjave na ravnino, izkaže francoska vojska angleškemu generalu vojaško čast. Ko so potem stopali dalje, je bila videti ob gozdovih množica divjakov, gledajočih, kako odhajajo sovražniki. Ko pa stopijo v pragozd, padejo s Francozi združeni Indijanci nad Angleže. Kot razdivjan orkan se razlije

četa 20.000 Huroncev čez plan, in začne se klanje, ki se ne dá popisati. Od vseh strani se je čulo le kričanje, in vojaške čete so se zgrinjale na kup.

Alica se je zgrudila nezavestna, Zora je pokleknila poleg nje. Kar ju ugleda Huronec Magua; zakričal je od veselja. Neutegoma pograbi Alico in zbeži ž njo proti gozdu; vedel je, da pojde Zora za njim. Nedaleč je drug Indijanec s konji čakal glavarja, obe deklici posadi na živali, in tako se napote v gozd. Za njimi se je odpravil pevec David na nekem ranjenem konju, ki ga je dohitel v gozdu.

II.

Na sledu. — V huronski vasi.

Tretji dan po teh krvavih dogodkih je prišlo pet mož z gozdne steze, držeče proti Hudsonu. Bila sta to oba Mohikanca, lovec, general Monro in Heyward. Ko dospo na ravan, se ustavijo pred kopico ubitih žensk, a izgubljeni gospodični iščejo zaman.

Nenadoma skoči Unkas k bližnjemu grmiču, kjer je bil zapazil kos zelenega ovoja.

„Tega je nosila Zora!“ vzklikne Monro, „hvala Bogu, da imamo vsaj sled!“

Ob gozdnem robu najdejo na veji nizke bukve drug kos zavoja. Mladi Mohikanec se pripogne in

preišče vse natanko. Našel je sled. Prenočili so v razvalinah stare trdnjave, zjutraj pa, še preden so ugasnile zvezde, so se odpravili na pot. S čolnom so se peljali po Horicanu, a jako oprezno, boječ se, da ne bi Francozi pustili kaj Indijancev v zasedi. Veslali so tako nekaj ur, potem pa stopili na strmi breg. Odtod so se napotili proti gozdu, zakaj mladi Unkas je našel zopet nov sled. Odslej so prodirali tako naglo, kakor bi hodili po dobri cesti. Popoldne dospo na kraj, kjer so se bili Huronci z deklicama očitno ustavili. Na pol dogorel les je ležal ob studencu, ostanki jelenovega mesa so bili raztreseni po tleh. Pozorno so sedaj hodili ob potoku. Črez pol ure dospo na kraj, kjer so nekatere skale tesnile vodo. Kakor je bil lovec prej povedal, je bil tam na mahu videti sled indijanske noge.

„Nič mu ne pomaga vsa zvitost,“ pravi Sokolje oko, „tam tudi vidim, kako je prenesel deklici preko potoka,“ reče in pokaže na nekakšno nosilnico od vej, povezano z vrbami; bržkone so jo bili zavrgli, ko je niso več rabili.

Ker se ni Huroncem več zdelo vredno, skrivati sled, ni naše družbe zadrževala nobena negotovost. Preden pa je minila ura, je lovec hodil dosti počasneje. „Čutim Huronce,“ je dejal Mohikancema, „tam nad drevesnimi vrhovi se jasni, mislim, da se bližamo njih taborišču.“

Stopajo dalje in ob gozdnem robu; kjer je rastlo gosto grmovje, zagledajo naenkrat nekaj novega in izrednega. Drevje je bilo posekano več kakor oral široko, in ob majhnem jezeru, v katero se je izlival

potok, je bilo na stotine prstenih bivališč, zgrajenih skrbneje, nego jih navadno izdelujejo Indijanci. Ravno kar je gledalo več črnih glav iz stanovanj, in ves prostor je naenkrat oživel od čudnih bitij. V tistem hipu zagledajo tudi kakih sto korakov stran našemarjeno moško postavo. Bil je oblečen po indijansko, obraz mu je bil ves pobarvan, a je izražal bolj otožnost nego divjost. Glavo je imel obrito razen temena, s čegar šopa so vihrala tri ali štiri sokolja peresa.

Major je ogledoval neznanca, lovec pa se je splazil med drevjem k jezeru in udaril s palico po vodi. Takoj plane sto in sto črnih postav v vodo in se skrije po duplinah.

Kar je imel Heyward za Indijance, to so bili bobri, in neznan človek ni bil Indijanec, temveč prijatelj David Gamut, mojster psalmovega petja. Ko ga spozna, skoči kakor bi ga prešinila strela k njemu, in z drhtečim glasom začne vpraševati:

„Kaj se je zgodilo z deklicama?“

„Ujeti sta,“ reče David, „in četudi sta žalostni, sta vendar zdravi.“

„Bog vas poplačaj za te besede!“ vzklikne stari general z drhtečim glasom.

„Ali težko ju bo rešiti,“ reče David. „Tega indijanskega glavarja, Magua, je obsedel hudobni duh.“

„Kje pa je lopov?“

„Danes je na lovu, jutri pa hočejo odriniti proti kanadski meji. Zoro so spravili k sosednjemu rodu tam za črnimi skalami, Alica pa je pri huronskih ženskah, dve milji odtod.“

„Najbolje bi bilo,“ odgovori lovec, „če bi se David vrnil v tabor k Huroncem in deklicama povedal, da smo blizu.“

„Stojte,“ vzklikne Heyward, „ž njim pojdem.“

„Vi?“ vpraša Sokolje oko začuden. „Ali ste se naveličali gledati solnee, kako vzhaja in zahaja?“

„Saj me lahko preoblečete in pobarvate; lahko se delam za norea.“

V tej misli je bilo nekaj, kar je ugajalo lovcu, ki je ljubil predrzna podjetja. Zato je velel Čingečguku, naj brž poslika majorja s tistimi senčnimi črtami, ki jih imajo divjaki za znamenje preprostega duha.

Ko je bil dovolj čudno prenačen, mu je lovec še nasvetoval to in ono, dogovoril ž njim znamenja in kraj, kjer bi se sešli. „Če bi vam Huronci hoteli vzeti skalp,“ je dejal Heywardu, „ne zabite, da imate tri hrabre može za hrbtom.“ Potem mu stisne roko in se s spremljevalcema napoti v gozd.

Ko je bil major Heyward sam z Davidom, ga je obšla tesnoba, vendar ga je hrabrila misel na Alico in njeno rešitev. Kmalu prideta okolo ribnika in zagledata petdeset do šestdeset človeških bivališč. Kakih deset Indijancev je stopilo na prag bližnjih koč; prežečih oči so zrli na nepričakovana gosta.

David je brez strahu stopil v kočo, major pa se je siloma delal trdnega, ko je stopal mimo temnih postav. Sedla sta na kup suhega dračja v kotu. Indijanci so ju obstopili in silili vanja, govoreč v huronskem jeziku. Heyward je majal z glavo, naposled spregovori:

„Vaš kanadski oče mi je naročil, naj grem k njegovim otrokom, Huroncem, in naj poizvem, ali jih je kaj bolnih.“ Ob teh besedah se vsi ozro nanj.

Nenadoma pa se začujejo zamolkli, grozni glasovi iz gozda. Bilo je še dovolj svetlo, da je bilo moči spoznati četo vojščakov, ki so se počasi iz gozda bližali bivališčem. Eden izmed prvih je nosil kratek drog, na katerem so viseli človeški skalpi. Vse vasi se je lotilo divje veselje. Indijanci so potegnili nože ter se razstopili na dve vrsti, skozi kateri so zmagovalci korakali do koč. Huronci zažgo velike kupe dračja, došli vojščaki pa priženo dva jetnika. Spoznati ju ni bilo moč, ker je bilo pretemno.

Naenkrat zaženo Huronci divji krik, mlajši jetnik pa skoči kakor jelen od njih in odhiti proti gozdu. Tukaj mu zmagovalci zastavijo pot, begunec se bliskoma obrne, šine čez visoko plapolajoči ogenj in se prikaže na nasprotni jasi. Pregarjalec jo udero za njim, in begun skoči memo Duncana. Naposled se ustavi ob stebru velike kože, kjer je bil po stari sveti šegi varen toliko časa, dokler ni ves rod odločil njegove usode. Zdajci pa se major grozno prestraši, ko spozna jetnika. Bil je — Unkas.

Tedaj pa pridejo vojščaki ponj in ga odpeljejo v posvetovalno kočo. Tam mu reče veliki glavar:

„Delavarec, dasi iz rodu samih žensk, si se izkazal moža. Rad bi ti dal kaj hrane, toda kdor je s Huroncem, mora potem biti njegov prijatelj. Spi mirno do jutra; potem izpregovorimo zadnjo besedo.“

Koča se izprazni, in tedaj spozna Unkas majorja. „Puška Sokoljega očesa ne počiva,“ zašepne, „ali tukaj se ne smeva poznati. Dovolj je.“

Heyward odide iz koče in stopi med množico. Ne da bi se kdo menil zanj, je hodil major po vasi, da bi kje odkril sled o Alici. Ali vse je bilo zastonj, in tako se je zopet naposled obrnil k posvetovalni koči. Unkas je stal nekoliko na strani; stražil ga je mlad Huronec. Kar se prikaže mogočna postava glavarjeva ob vratih; major prebledi, zakaj prišlec ni bil nihče drugi, kakor Magua.

„Eden izmed Delavancev se je plazil okolo naše vasi,“ povzame naposled glavar. „Ali so mu moji vojščaki vzeli skalp?“

„Imel je predobre noge“, odgovori eden Indijancev ter pokaže na nepremično stoječega Mohikanea. „Tamle stoji.“

Čez nekaj časa vstane Magua, da bi pogledal jetnika. Njiju oči se ujamejo, nobeden jih ne povesi. Duncan je trepetal za prijatelja, toda kamen ne more biti tako trd, nego je bil izraz Unkasovega obličja. Zaničljivo se smejoč je potem gledal vojščake, ki so imeli naročilo, naj mu zvežejo roke.

„Odženite ga na temen kraj, kjer je molk!“ zakliče Magua Huroncem, odhajajočim z jetnikom, „bomo videli, ali more Delavarec spati ponoči, če ve, da bo zjutraj umrl.“

III.

Čudni medvedi in raznovrstna čarovnija.

Starejši vojščak, ki je govoril kanadski, se obrne k Heywardu: „Kanadski oče ne zabi svojih otrok,“ je dejal; „hudoben duh živi v ženi enega mojih mladih mož. Moj brat je velik zdravnik,“ reče lokavi Indijanec proti majorju, „ali je ne bi hotel ozdraviti?“

Heyward prikima, in oba odideta.

Nista šla v vas, ampak proti sosednjim gričem. Naenkrat ugledata nekaj črnega, kar se je nepričakovano dvignilo na poti. Duncan se močno prestraši, zakaj tista neznana stvar je bila medved. Vedel je pač, da imajo časih Indijanci to zver za domačo, toda prihajal je čimdalje nemirnejši, ko je medved korakal za njima. Prideta do skalnate gore in obstojita pred nekakimi durmi, ki so zapirale pot. Indijanec odmakne vrata, in oba stopita v gorsko jamo. Hotela sta zapreti vrata, ali medved ju je prehitel in stopal dalje za njima. Enkrat je celo položil velikansko šapo Duncanu na rame, sicer pa mu ni storil nič žalega.

Tako dospo vsi trije v prostorno, razsvetljeno jamo, katero je delilo več sten iz lesa in vejevja. Huronci so imeli tukaj spravljene svoje zaklade, in tukaj je bila tudi bolna Indijanka. Duncan stopi k njeni postelji; na svoje veliko začudenje zapazi med ženskami tudi prijatelja Davida.

Prvi trenotek mu je bilo jasno, da bolnici ni več mogoče pomagati. Isti hip začne Gamut slovesno

prepevati. Heyward se prestraši, ko začuje za seboj zadnjo kitico z glasom, ki je prihajal kot iz groba. V kotu je sedel medved na zadnjih nogah in mrmraje ponavljal glasove, ki so bili nekako podobni petju. Strahoma se obrne David, potem plane iz jame.

Glavar pa stopi k bolni hčeri in ukaže ženskam, naj odidejo. Duncan je ravno hotel pričeti zagovor nad bolnico, ko medved divje zamrmra.

„Odhajam, prijatelj,“ reče indijanski glavar majorju, „poskrbi zanjo, to je žena vrlega mladega vojščaka.“

Nato odide; zdelo se je, kakor bi medved poslušal, kako so zveneli glavarjevi koraki vedno bolj iz dalje. Silno pa ostrmi, ko medved prikobaca k njemu in mu položi šape na rame. Nehote se ozre, kje bi bilo kaj orožja, medved pa strese kosmati kožuh in se s šapami zgrabi za rilec. Naenkrat mu odpade kruta glava, in zasliši se znan glas: „Ali me še niste spoznali?“

Osupel pogleda major lovca v obraz.

„Kaj vse se lahko naredi iz lovca!“ vzklikne veselo presenečen. „Pa povejte mi, kako ste prišli sem?“

„Naj obkratkem povem dolgo povest,“ reče Sokolje oko. „Z Unkasom sem šel proti indijanskemu šatorišču. Ali ste videli dečaka?“

„Žal, ujet je, jutri bode moral umreti.“

„Samo zaradi njega sem tukaj. Med potoma sva trčila ob tolpo Huroncev, ki so se vračali domov. Unkas je preganjal bežečega Huronca in zašel v zasedo. Jaz sem začel boj z rdečkožci; nekaj sem

jih pobil in prišel do njih koč. Sreča me je pripeljala na kraj, kjer je nek indijanski čarovnik ravno oblačil medvedjo kožo. Pobil sem ga s puško in mu vzel kožuh. Ali povejte mi, kje je deklica?“

„Utegnila bi biti skrita v tej duplini.“

„Po medvedje grem iskat slašic,“ reče lovec in pleza dalje ob stenah. Kmalu se vrne.

„Tukaj je,“ mu šepne na uho, „in skozi ta vrata lahko pridete do nje. Najprej pa si izmijte barvo z obraza, da se vas ne vstraši.“

Duncan stori tako in že prihodnji hip obstoji pred vrati dupline, ki je bila napolnjena z vsakovrstnim plenom. Našel je Alico blede in trepetajočo.

„Duncan,“ je vzkliknila, „saj sem vedela, da me ne boste zapustili!“

Heyward jej nakratko pove, kaj se je bilo zgodilo. Tedaj pa se začuje hudoben, hripav smeh za njima. Skozi skrivna vrata je bil nagloma vstopil — Magua, ki je sedaj z žarečimi očmi gledal na jetnika. Brez orožja ni vedel major, kaj bi storil. Mislil je že, da sta izgubljena.

„Stori, kar hočeš,“ vzklikne Heyward razdražen. „Zaničujem te.“

„Ali bode beli mož tudi na kolu tako govoril?“ se zareži Magua.

„Zmeraj, vpričo vseh tvojih tovarišev.“

„Prav. Grem ponje, da se ti bodo divili.“

Hoče oditi skozi hodnik, ko mu preteče mrmranje udari na uho. Medved mu ob vhodu zastopi pot.

Poskusil je priti mimo trdovratne živali. Ali ta ga naenkrat objame tako silno, da je komaj dihal.

Duncan takoj razume, kaj to pomeni. Vzame jermen iz kozlovega usnja in zveže Maguo za roke in noge. Potem ga položi po tleh in mu zamaši še usta.

„Kako pa je lopov prišel semkaj?“ vpraša lovec. Duncan mu pokaže skrivna vrata. „Tu skozi torej lahko prideva v gozd. Zavijte deklico v tole indijansko obleko, toda nesti jo morate, zakaj sled njene male noge bi nas izdal.“

Heyward stori tako in stopi z lahkim bremenom proti sobi, kjer je ležala bolna Indijanka. Ko se približata durim, zaslišita zunaj mrmrajoče glasove.

Divje godrnjaje odpahne medved vrata in stopi iz jame, Duncan pa za njim.

„Ali si pregnal hudobnega duha?“ vpraša glavar, ki je imel bolno hčer. „Kaj pa nosiš v naročju?“

„Tvojo hčer ponesem v gozd, da jo tam okrepim s zelišči. Bolezen jo je zapustila in je zaprta v skali. Preden izide solnce, bo tvoja hči zdrava.“

Ženske zadovoljno zagodejo. Navidezna čarovnika sta nemotena dospela do gozda. Ko je bil lovec v medvedji koži dosti daleč proč od koč, se je ustavil.

„Ta steza drži do potoka, ob njegovi desni strani najdete ognje drugega rodu. K temu pojdite in prosite varstva. Če so pravi Delavarci, ste v zavetju. Bog z vami!“

„Kaj,“ vzklikne Heyward presenečen. „Ali ne greste z nama?“

„Huronci imajo v pesteh ponos Delavarcev, poslednjega Mohikanca. Oteti ga moram.“

Vsi ugovori majorjevi niso nič pomagali. Lovec mu seže v roko in se odpravi nazaj proti kočam. Dobro je vedel, kakšne nevarnosti ga čakajo. Oprezno se približa kočam, v eni je brlela luč. Sokolje oko obstane veselo presenečen, ko ugleda v njej pevca Davida. Lovec vstopi v medvedji obleki. Nehote seže po piščali, da bi zagovoril zver, kar se oglasi lovec: „Ali me ne poznate?“ ter se razkrije.

„Jeli mogoče, vi ste!“ krikne David.

„Nič se ne čudite. Rajši mi povejte, kje je Unkas.“

„Lahko bi vam povedal, pa bi vam znalo več škodovati kakor koristiti.“

„Dovolj. Peljite me k njemu!“

Lovec si zopet zakrije obraz in stopi iz kože. Unkasa so imeli ujetega v koči sredi vasi, torej še misliti ni bilo, da bi se jej približala skrivaj. Sokolje oko pa se nameri naravnost tja, ker je zaupal na svojo zunanost.

Ko divjaki, ki so stražili kočo, ugledajo Davida in spremljevalca v dobro znani opravi enega izmed najbolj slovečih čarovnikov, se jima precej umaknejo. Odití pa niso hoteli; s zvijačo jih toliko premotita, da odstopijo.

Unkas je mislil najprej, da so njegovi sovražniki res prignali medveda k njemu. Ko pa čuje kačje sikanje lovčevó, se pozorno ozre nanj; nato šepne: „Sokolje oko.“

„Hitro mu razreži vezi!“ zapove lovec Davidu. Ta stori tako in v istem trenutku vrže lovec med-

vedjo kožo raz sebe. Nato potegne dolg nož iz žepa in ga poda Unkasu: „Rdeči vragi so zunaj!“

„Mingi preže pred vrati? Kako jim uidemo?“

„Poskusimo z zvijačo! Odeni se z medvedjo kožo!“

Unkas stori po njegovih besedah. Nato se Sokolje oko obrne k Davidu in reče: „Vi pa vzemite mojo lovsko srajco in kapo; dajte mi zato svoj plašč in klobuk. Tudi očala in piščalko mi posodite!“

David stori vse po besedah. V nekaterih hipih sta bila preoblečena.

„No, malo jezno vas bodo gledali,“ reče lovec, „in popolnoma se morate delati neumnega, da vam ne store kaj zlega. Ali pa bi morda rajši bežali z nama?“

„Ne, nečem,“ spregovori David, „ostati hočem mesto Delavarca.“

„Tedaj pa se stisnite v kot! Kadar bo pa treba, zapojte, da se bo koča stresla. Z Bogom!“ Čvrsto stisne pevcu roko in odide z medvedom.

Stopita ven, in Huronci ju obkolijo; tedaj pa začne Sokolje oko prepevati psalme, kakor se je naučil od Davida. Iz medvedovega žrela pa se v tem hipu oglasi tako grozno mrmranje, da Indijanci kar odskočijo. Pustili so ju, da sta šla dalje.

Eden peva, drugi godrnja, sta potovala oba moža proti gozdu. Komaj pa sta se skrila za drevjem, vrže Unkas stran medvedjo kožo in hiti za Sokoljim očesom. Izpod nekega grma je potegnil ta dve, pod mahom skriti puški, in v urnem begu je šlo naprej.

Ozrla sta se in videla, kako so se stražniki bližali koči. Kar začujeta sem od tabora grozen krik; to je poučilo beguna, da je njun beg odkrit, in tembolj sta pospešila svoj tek.

„Bog čuvaj vrlega pevca,“ sta šepetala; takoj nato izgineta v gozdu.

Radovedni stražniki so kukali skozi okno in mislili najprej, da sta čarovnika premenila Unkasa v kakšno žival, a v malo minutah spoznajo dolgonosega Davida Gamuta. S strašnim vriščem jo udero prevarani divjaki v kočo in vsi razkačeni planejo nad ubogega pevca. Svoje sekire zavihate nad njegovo glavo, in že je mislil, da je prišla njegova zadnja ura.

Da se srečno loči iz tega sveta, zapoje mrtvaško koračnico in povzdigne svoj glas do milih napevov. To petje mu je rešilo življenje, zakaj Indijanci so se spomnili njegove slaboumnosti, in zdel se jim je usmiljenja vreden. Obrnejo mu hrbet ter se razkrope iz koč na vse strani, da naznanijo tovarišem, da je jetnik ušel. Naenkrat je bilo okoli dvesto vojščakov na nogah, ki so se zbrali okoli posvetovalne koč. Zaman so poizvedovali, kje je glavar Magua, a slednjič gre deset najodločnejših Indijancev v jamo, kjer je bila bolnica. Našli so bolno ženo mrtvo na ležišču. Takoj nato se privali iz kota temna postava. Bil je Magua. Razrežejo mu vezi, in glavar vstane kot razdražen lev. Niti besedice ni zinil, ali krčevito je zgrabil nož in plamenečih oči gledal okrog sebe in iskal, nad kom bi se maščeval. Škripal je z zobmi od togote.

„Naj umre Delavarec,“ je zarjovel, a odgovoril mu je molk.

„Naj umre Delavarec,“ je ponovil razjarjeni glavar.

„Delavarec je ušel.“

„Ušel?“ vpraša Magua zamolklo. Nato izpremeni svoj glas: „Pojdimo k posvetovalnemu ognju,“ deje resno in stopi skozi vrata. Vsa drhal se usuje za njim v posvetovalno kočo.

Magua se je pomiril ter razložil tovarišem svoj načrt. Znano je, da so bili Huronci poslali Zoro k Delavarcem, nezanesljivim sosedom. Dospeli ogledniki, ki so jih poslali za begunci, so naznanili, da njihovi sledovi drže v delavarsko taborišče.

Nekateri glavarji so hoteli takoj napasti Delavarece, ali Magua je dejal, da pojde sam k njim zahtevat jetnika nazaj. Vsi so bili zadovoljni z njegovim predlogom.

Noč je minula. Pri prvem svitanju dneva pa se je odpravila četa Huroncev pod vodstvom Mague na pot, da obiše Delavarece.

IV.

Najstarejši svojega rodu. — Zadnji Mohikanec.

Solnce je razlivalo prve žarke na pragozd in obsevalo indijansko vasico, ležečo na planoti. Poslanci niso hodili dolgo, in že dospo v delavarsko

taborišče. Glavarji vzprejmejo Maguo svečano in prijazno, zato je bil nekoliko z zadregi.

„Prinesel sem vam nekaj daril,“ pravi nato, vstane in razgrne pred Delavarci vse polno dragocenosti.

„Huronci ljubijo svoje prijatelje Delavarce. Ali niste zasledili v gozdih nikakega oglednika?“

„Bili so tujei, in ti so nam dobrodošli.“

„Bili so tudi v mojih šotorih, pa niso dobro došli. Eden izmed njih mi je ubil mnogo mladih vojščakov.“

Delavarski glavarji se začudijo in prestrašijo. Vse taborišče je bilo skoro pokoneu, kakih tisoč mož, žen in otrok se je nabralo. Čakali so, kaj bode. Trije jako stari možje stopijo kmalu nato iz koč, stoječe na samem. Eden je imel nad sto let in bil je častitljivega obraza. Bil je bogato oblečen, njegovo glavo je ovijal srebrn obroč. Svetinje so mu krasile prsa, in tudi tomahavk ter nož sta bila okrašena z dragoceno kovino.

„Tamenund,“ to ime je šlo od ust do ust; od vseh strani so ga spoštljivo pozdravljali. Najodličnejši možje stopijo pred starčka, nekaj mladih vojščakov pa odide v koč po jetnike. Skoro se vrnejo ž njimi. Prvi ste prišli sestri, za njima Heyward in naposled lovec. Unkasa ni bilo.

Glavar radoveden ogleduje majorja, potem vpraša: „Kaj je privedlo belega moža med nas?“

„Prišel sem po hrano in zavetje.“

Preide nekoliko trenutkov, kar stopi Magua iz vrste. Spominjal se je v dobro premišljenem govoru

Delavarecev ali Lenapov, kakor so se tudi imenovali, njihove slavne preteklosti in zahteval pravico. Povdarjal je posebno, da ima pravico do oseb, ki so se nahajale v varstvu Lenapov.

Stari Tamenund pravi nato: „Pravičnost je prvi zakon velikega Manita. Dajte tujcem jedi, potem Huronec, vzemi, kar je tvojega, in odidi!“

Starec sede, nekaj mladih vojščakov pa stopi k majorju in lovcu ter jima zveže roke. Magua zmagoslavno pogleda žrtvi, tedaj pa plane Zora s povzdignenimi rokami pred starca in ga naprosi usmiljenja, pravičnosti za one, ki jih je Huronec obrekoval in po krivici zase prilastoval.

Starec je ni hotel poslušati.

„Če nočeš slušati mojih prošenj,“ vzklikne deklica, „poslušaj vsaj nekoga izmed svojega rodu, ki ga še niso pripeljali predte.“

Tamenund se obrne vprašaje k sosedu. — „Rdečkožec v službi Angležev,“ odgovori ta.

„Naj pride semkaj.“

Takoj nato priženo Unkasa pred Tamenunda.

„Ako si Delavarec, zakaj si se po kačje priplazil v taborišče svojega rodu?“

„Tamenund je poslušal petje lažnjivih tičev,“ odgovori Unkas z blagozvenečim glasom.

Stari glavar nagne glavo, kakor bi poslušal glasove pozabljenega napeva. Čez nedolgo spregovori zopet:

„Delavarec, ti nisi vreden svojega imena. Vojščak, ki zapusti svoj rod, je izdajalec. Storite ž njim, kar velewa zakon.“

Unkas je ostal miren; vsi so se drenjali okrog obsojenca, ki je stal pred Tamenundom. Najbolj divji so mu trgali obleko raz života in ga skušali potegniti proč. Naenkrat pa najsprednejši Indijanec ostrmi in pokaže na prsi mladeničeve, kjer je imel vtetovirano v sijajno modri barvi želvo. Osupli so se najbližji umaknili. Unkas pa stopi ponosno pred množico in spregovori z blagodnečim glasom:

„Vojščaki, Lenapi! Kje je ogenj delavarski, ki bi sežgal otroka mojih očetov? Moja srčna kri bi pogasila vaš ogenj, ugasniti bi morali plameni pred obličjem potomeca velike želve.“

Te besede so slušali vsi z velikim zadovoljstvom. Tamenund je zamišljen opazoval mladeniča. „Ali se mi sanja,“ vzklikne nato. „Hvala velikemu duhu, da me je poslal semkaj.“

Unkas stopi k lovecu in mu prereže vezi. Nato stopi ž njim pred starca in ga predstavi kot dobrega prijatelja Delavarcev.

Sokolje oko se obrne nato sam v delavarskem jeziku k ljudstvu in je roti, da je bil vedno rodu, pri katerem je sam vzrastel, vedno prijazno naklonjen. Tamenund zakliče nato: „Zakaj ne govori Huronec, ki je imenoval tega moža kot našega najhujšega sovražnika?“

„Ker ne more dokazati, kar je trdil,“ pravi Unkas. „Njegov jezik govori samo laž, noben jetnik ni njegova lastnina.“

„In deklica, ki jo je Huronec pustil pri mojih vojščakih?“

„Moja je,“ krikne Magua zmagoslavno.

Vsi ugovori, prošnje in obeti, da bi Zoro rešili, so ostali zaman. „Vzemi, kar je tvojega, in odidi!“ je razsodil Tamenund. Magua je prijel jetnico za roko.

Major Duncan zaškriplje z zobmi in stopi k Magui, istotako Unkas ter pravi: „Huronec, pot ti je prosta, ali ko bode stalo solnce nad drevesi, pridemo za tabo.“

„Vrana kroka,“ reče Magua porogljivo, „pojditе, pljujem v obraz.“

Mračno so zaslišali navzoči te besede, ali trdi zakoni indijanske gostoljubnosti so varovali Maguo, in odšel je svoboden z jetnico; spremljali so ga jezni pogledi delavarski.

Komaj pa je izginil Huronec, že je prišlo življenje v vrste Delavarcev. S prijaznim pozdravom so stopili mladi vojščaki k Unkasu, zadnjemu Mohikancu in opazovali z dopadajenjem njegovo junaško postavo. Najmodrejši in najstarejši njihovega rodu ga je označil kot njihovega bodočega voditelja.

Tamenund je poklical nato prve glavarje k sebi in jih pozval, naj se oborože za boj, ker danes so postali sovražniki Huroncev. Unkas je dobil ukaz, naj vodi rod Delavarcev v boju.

Ko je stalo solnce nad drevesi, je Unkas naznanil, da je poteklo premirje z Maguo. Takoj odjezdi nad dvesto vojščakov v gozd, kar zagledajo moža, prihajajočega od sovražne strani. Bil je pevec David.

„Dobro došli, stari prijatelj,“ ga pozdravi Sokolje oko; „kaj nameravajo Huronci?“

„Skriti preže v gozdu in pred vasjo. Magua je prišel z Zoro in se potem kot besen volk postavil na čelo svojim vojščakom.“

Napotijo se dalje; oprezno je vodil Unkas malo četo proti strugi malega potoka. Ko dospo do jase v gozdu, počí za njimi kakih deset pušk. Eden izmed Delavarcev se zgrudi smrtno zadet.

Niso jim ostali dolžni nobenega strela in preganjali so sovražnika, ki se je polagoma umikal. Toda Huronci so dobili pomoč, in vnel se je srdit boj.

V tem odločilnem hipu počí strel Huroncem za hrbtom, in takoj nato zazveni divji, grozen bojni krik.

„To je Čingečguk,“ zavrisne Sokolje oko. „Zdaj jih imamo med seboj.“

Huronci se razkrope v goščo in preko jase; mnogo jih na brezupnem begu pade od sovražnih krogelj. Čingečguk se je bil na nasprotni strani, ob njem general Monro. Ko ga zagleda major Heyward, ga pristrčno pozdravi. V ozki, temni dolini se je boril Unkas z veliko silo huronskih vojščakov.

Zopet zazveni bojni krik Mohikančev, sovražniki osupnejo, zbeže, in Unkas udari za njimi. Sredi njih zagleda Unkas huronskega glavarja, Maguo, in plane nanj. Boj se raztegne do vasi huronskega rodu, Magua je z dvema prijateljema odhitel z bojišča. Unkas udere za njim, a oni se skrije v skalnato duplino. Lovec udari s kopitom svoje puške po vratih in jih razdrobi; nato se vsi zadreve po tesnem hodniku naprej. Že so mislili, da jim izgine ubežnik, kar zapazijo na koncu hodnika belo oblačilo.

Strahoma opazi Heyward Zoro, ki sta jo tirala s seboj dva huronska vojščaka po ukazu Maguovem. Heyward in Unkas jih naposled dohitita na gori ob groznem prepadu.

„Ne grem dalje,“ se začuje glas Zorin, „umori me, a dalje ne grem.“

Tedaj pa se zasliši za njimi zveneč klic, in Unkas skoči na skalo, Magua odstopi za korak, v tem času pa njegov spremljevalec zabode Zoro v srce. Magua se vrže na Unkasa in ga z nožem rani v prsi. Vkljub smrtni rani je imel Unkas še toliko moči, da je nasprotnika podrl na tla. Ko je bil sklonjen nad njim, mu sovrag še enkrat potisne vso ostrino bodaleca v prsi. Unkas omahne, a morilec veselja krikne, tedaj pa se pokaže Sokolje oko izza grma. Vprav se je hotel Magua zaviheteti čez prepad, a tedaj pomeri nanj Sokolje oko. Sproži, in Magua, ki se je ravno prijel za grm ob robu, strmoglavi zadet od svinca v prepad.

Napočil je večer in napravil konec krvavi bitki; Delavarci so ostali zmagovalci, a bili so jako potrti. Niso slavili zmage, molče so se zbrali, in slovesna tišina je vladala med njimi.

Poleg nosilnice, kjer je ležala mrtva Zora, je stalo šest delavarskih deklic; potresale so gozdne rože na mrtvo deklico. Ob njej je sedel ubogi oče s sklonjeno glavo.

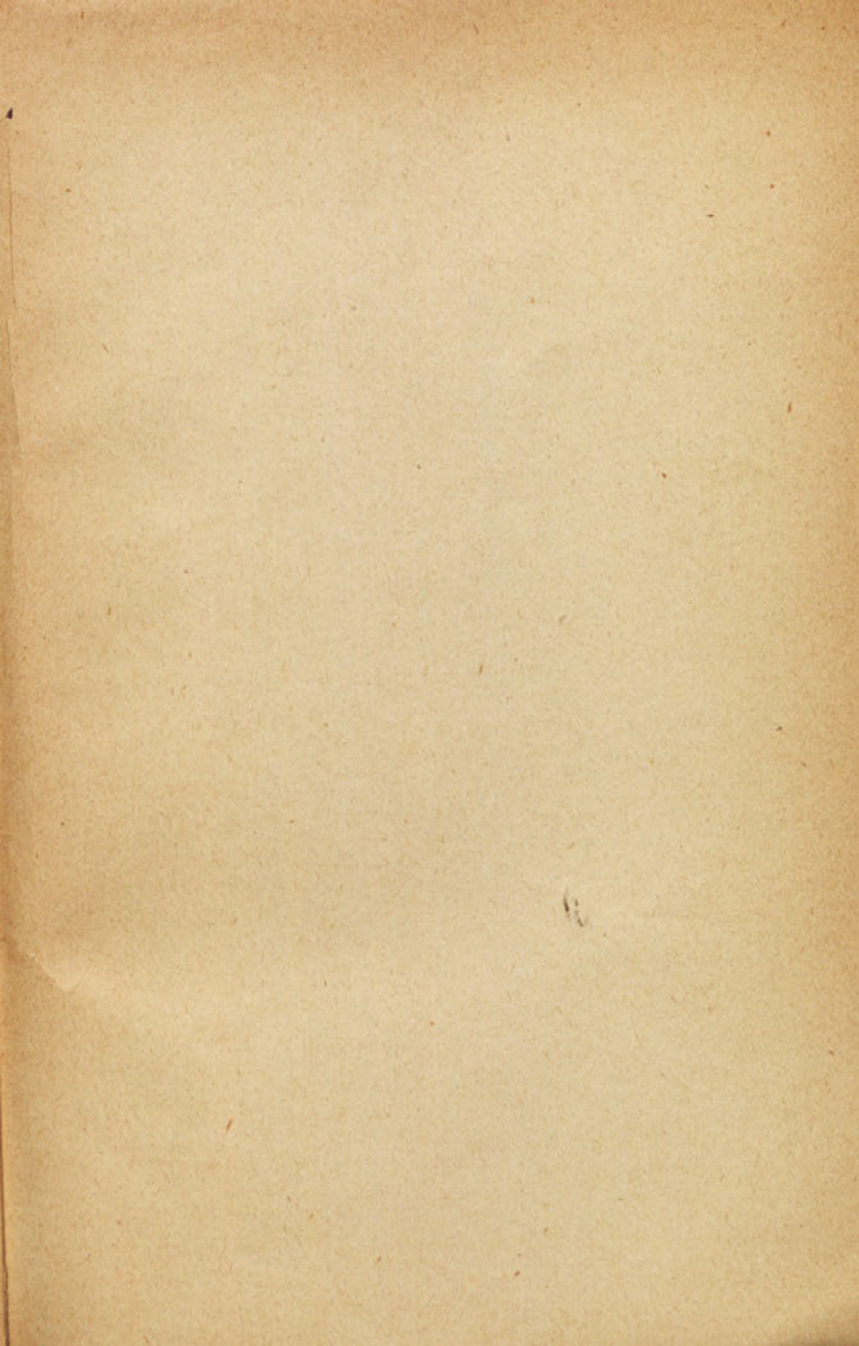
Tudi na drugi strani je bila videti tožna skupina. Tja so bili posadili mrtvega Unkasa, vsega okičenega z nakitom njegovega rodu. Okrog njega

so stali njegovi prijatelji. Oprt ob puško, je slonel na vzvišenem prostoru Tamenund.

Nato so začele deklice rahlo, tožno petje, in deklica, odlična po rojstvu, je slavila padlega Unkasa. Nato so dvignile nosilnico z Zoro ter se, pojoč žalostne pesmi, napotile proti griču. Za njimi je stopal oče, ki sta ga podpirala David in major Heyward. Na griču so postavile deklice nosilnico na tla, nato polože umrlo Zoro v krsto od brezove skorje in jo spuste v pripravljeno jamo. David zapoje z mehkim glasom pobožno pesem, in general Monro je razkril sivo glavo ter se poslavljal od svoje hčere.

Unkasa, zadnjega Mohikanca so pokopali slovesno po svoji šegi. Sedečega tako, da je bil obrnjen z obrazom proti vzhodu, so ga položili v gomilo in mu dali njegovo bojno in lovsko orožje v grob.

Potem so se poslovili vsi razen Sokoljega očesa od Delavarcev; še enkrat je stisnil Heyward zvestim prijateljem, spoštljivemu Tamenundu, hrabrim glavarjem roko. Monro se je prisrčno poslovil — potem je vzprejel molčeči pragozd potnike v svoje okrilje. Major je odpeljal Alico k naselbinam belokožcev onostran Slanega jezera, kjer so se jej po tolikem trpljenju posušile solze.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

000155 0

00000442507

